

Ari Johansson

valokuvaaja

Kaikenlaista kuvausta -
myös digitaalisesti.

Valokuvaamo Hildén

Pispalan valtatie 27

Puh: 03-222 1667

PISPALAN PULTERI

RUOKAA JA
JUOTAVAA
AITOA
TUNNELMAA
OIKEUDET
LEGENDA 1968 VUODESTA

RUOKA-ANNOKSIA, ESIM.
VALKOSIPULIRUUKKU,
VOIKUHA, SILAKKAPIHVIIT,
PYTTIPANNU, LIHAPULLAT,
HUNAJABROILERI, KASVISLAUTANEN...

SUPERPIHVI MAUN MUKAAN

PIKKUANNOKSIA

TALON SALAATTI

JUOTAVAA

Avoinna
arkisin 11-02
la-su 12-02

Keittiö avoin
ma-pe 11-16
la 12-18
su 12-19

Pispalan valtatie 23
puh. (03) 212 5211

Pispalalainen on foorumi kaikille pispalalaisille. Se jaetaan ilmaiseksi kaikkiin Pispalan, Tahmelan ja Hyhkyn talouksiin. Kirjoituksia, mielipiteitä, jutun aiheita ja muuta sellaista voi toimittaa lehden tekijöille ja asukas-yhdistyksen toimikunnan jäsenille. Niitä voi lähettää tai jättää lehden postilaatikkoon Pispalan kirjastolle (Tahmelankatu 14) tai sähköisesti alla olevaan osoitteeseen.

PISPALALAINEN 2/2004

Päätoimittaja: Aura Kalli
pispalalainen@tamperelainen.org

Tähän lehteen kirjoittaneet: Aura Kalli, Ulla Kivistö, Jorma Markkula, Veikko Niskavaara, Mikko Närhi, Irene Rinne, Jussi Sintonen, Osmo Sounela, Mika Söderman, Kimmo Uotila, Pasi Virtamo

Kuvat: Aura Kalli, Krisse Karima, Mauri Keltto (kansikuva), Jorma Markkula, Heikki-Pekka Miettinen, Veikko Niskavaara, Mikko Närhi, Asko Parkkonen, Mika Söderman, Tampereen kaupunki, Kimmo Uotila, Pasi Virtamo

Ulkoasu: työryhmä

Painopaikka: Painohäme, Ylöjärvi 2004

Painosmäärä: 3400

Julkaisija: Pispalan asukas-yhdistys ry.

Mykistävä ympäristöteko: Lehti on painettu kierrätyspaperille!

Pispalan asukas-yhdistys ry.

Toimikunta 2004

Tahmelankatu 14
33240 Tampere

Sähköposti:
pispalalainen@tamperelainen.org

Nina Hakala, vpj. 044-536 8472

Esa Helin 050-348 1078

Pirkko Saloranta, tal. hoit.

Ismo Saxman 040-731 4229

Reino Tusa 040-748 0121

Pasi Virtamo, pj. 041-507 1717

Linjanvetoja ja yhdessä tekemistä

Kädessäsi on Pispalalaisen numero 2/04, jonka kantavana teemana on yhteisöllisyys. Monet asiat, joita asuinalueemme parissa teemme, ovat pitkälti riippuvaisia siitä, millaisena koemme oman elinympäristömme ja niiden ihmisten merkityksen, jotka asuvat ympärillämme.

Pispalan rakennusjärjestystä suunniteltaessa elämme siinä mielessä kriittisiä aikoja, että nyt on se hetki, jolloin meidän asukkaiden tulee pyrkiä vaikuttamaan Pispalan ilmeeseen ja muutoksien mahdollisuuteen tai mahdolluuteen. Yksi PRO-Pispalan keskusteluilta on jo ollut, seuraava kohta tulossa (lisää aiheesta sivulla 12). Näkemyksiä riittää. Kaikkia täydellisesti miellyttävään konsensukseen tuskin päästäisiin, vaikka Pispalassa asuisi vain kaksi ihmistä; jokaisella on oma mielipiteensä ja hyvä niin. Optimistisesti kuitenkin uskon, että joistain asioista voidaan päästä yhteisymmärrykseen, kunhan ainakin väärinkäsitykset puhdistetaan pöydältä.

Hyörintä kasvimailla on alkanut ja Kurpitsa-talon ulkoinen ehostus on vauhdissa. Tänä keväänä karnevaalien päivätapahtuma järjestetään Kurpitsan pihassa (ks. s. 16), jolloin talo jo toivon mukaan komeilee uudessa maalissaan. Innollahan sitä odottaa juhlahumua. Tulkaa tekemään ja olemaan yhdessä.

Tähdet ovat

suoraan järven reunan yläpuolella. Melkein yhtä

lähellä kuin vehnän kullankeltainen väri

ikuisessa talvessa.

Tavoiteltava niitä silti on.

tekemisen iloa, Aura K.

Pispalan asukas-yhdistyksen jäsenmaksu vuodeksi 2004 on 5 ja kannatusjäsenyys 20 euroa. Tilinumero on Sampo 800017-893796. Merkitse viestiksi "jäsenmaksu 2004" ja oma nimesi.

Santalahden osa- yleiskaava

Aasukasyhdistys lähestyi helmikuussa kaupunginhallituksen suunnitteluos-
toa. Huomiota pyydettiin kiinnittämään
Santalahden maankäytön ja Tampereen
rantaväylän kehittämisen toisiinsa kyt-
keytymiseen.

vaativa kohde

Santalahahti on vaativa kohde asuin-
aluesuunnittelulle. Sijainti Rantaväylän
me-lualueella, kylmällä pohjoisrinteellä
ja herkässä kulttuuriympäristössä asettaa
rajoja, mutta tarjoaa myös mahdollisuuksia.
Alueelle poikkeusluvalla toteutettu
kerrostalokortteli on kuin muistuma
Pispalan 1950- ja -60-lukujen vaihteessa
rakennetuista kerrostaloista. Ne eivät
mittakaavaltaan ole neljässä vuosikym-
menessä muuttuneet paremmin Pispalaan
sopiviksi.

Asemakaava-arkkitehti *Jouko Seppä-*
sen mukaan Santalahden kaavoituksessa
tulee huomioida muun muassa läntisen
ohikulkuväylän tulevaisuus, keskustan
liikenneosayleiskaava ja rantaväylän
kokonaissuunnittelu. Kyseessä on siis
kaavoitustehtävä, joka vaatii aikaa ja eri-
laisten vaihtoehtojen punnitsemista.

liikenteen haaste

Pispalaan kohdistuva liikennepaine
vahingoittaa jatkuvasti asumisen laatua
ja heikentää alueen turvallisuutta. Asuin-
alueemme läpi kulkee lähes 80 000 ajo-
neuvoa vuorokaudessa. Uskomaton määrä
Tampereen kokoisessa kaupungissa,
mutta ymmärrettävää, kun huomioidaan
tarjolla olevat joukkoliikenteen mahdol-
lisuudet. Rantaväylän leventäminen on
laastaria amputoituun jalkaan – kestävä
ratkaisu voi löytyä vain joukko-
liikennettä parantamalla. Yhdistyksen
käsityksen mukaan raideliikenne on eri-
tyisesti koko kaupunkia ajatellen var-
teenotettava vaihtoehto.

Nykyisiä Santalahden osayleiskaavan
vaihtoehtoja käsiteltäessä mukana oli pa-
rikin ehdotusta, jotka olisivat vieneet
Rantaväylän liikenteen paikoitellen kan-
nen alle. Lopullisen kaavoituksen poh-

jautuessa tämän kaltaiseen vaihtoehtoon,
saavutettaisiin suuria etuja koko kaupun-
gin ja Pispalan suhteen. Melu- ja jossain
määrin myös saasteongelma poistuisi lii-
kenteen siirtyessä maan alle. Samalla va-
pautuva maa-alue voitaisiin käyttää ai-
tojen, häiriöttömien virkistysalueiden per-
ustamiseen. Tampereen imagoa kohot-
tamaan voitaisiin rekonstruoida Näsijär-
ven pitkä hiekkaranta, jonka päälle
Paasikiventie aikanaan rakennettiin.

lisää pientaloja?

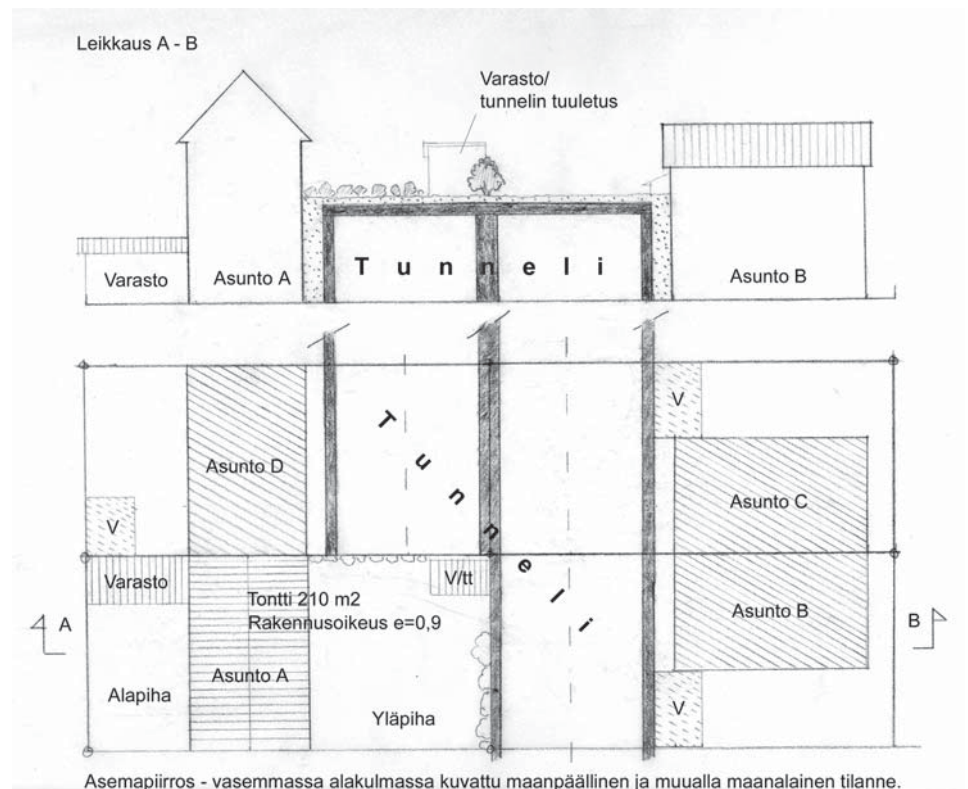
Valtava porkkana sojottaa Santa-
lahden maanomistajien suuntaan. Alueen
lisärakennusoikeudella voitaisiin kattaa
osittain tunneliratkaisun kulut ja mahdol-
listaa nyt suunniteltua laajempi rakenta-
minen. Santalahden (Rantaväylä tunne-

loituna) noin 40 hehtaarin laajuinen alue
voitaisiin toteuttaa laadukkaana ja val-
takunnallisen kulttuuriympäristön arvolle
sopivana pientalorakentamisena. Tämä
vastaisi kaupungin
pientalotontitarjonnan lisäämistä tutki-
neen työryhmän helmikuussa
julkaisemia suosituksia.

Asukasyhdistyksen kirjelmä kaupun-
ginhallituksen suunnitteluosastolle osoit-
teessa, [www.pispala.fi/keskustelu/
?board=pispala](http://www.pispala.fi/keskustelu/?board=pispala)

Alueen osayleiskaavan tämän hetki-
set vaihtoehdot [www.tampere.fi/ytoteto/
aka/yleiskaavoitus/santalahahti/index.htm](http://www.tampere.fi/ytoteto/aka/yleiskaavoitus/santalahahti/index.htm)

Pientalotonttien kaavoituksesta lisää
osoitteessa [www.tampere.fi/kokous/suja/
2004/09021300.0/frmtxt8.htm](http://www.tampere.fi/kokous/suja/2004/09021300.0/frmtxt8.htm) -PV

Asemapiirros - vasemmassa alakulmassa kuvattu maanpäällinen ja muualla maanalainen tilanne.

Kuvan esittämä rakentaminen olisi mahdollista nykyisellä, 42 metriä leveällä
liikennealueella, jolle 1,5 km:n matkalla mahtuisi lähes 300 pientalotonttia.

KOKO KYLÄ KASVATTAAP?

- keskustelua vanhemmuudesta ja yhteiskunnan vastuusta

*Nelisenkymmentä asiasta kiinnostunutta kokoontui Pispán koulun auditorioon helmikuussa kuulemaan ja keskustelemaan teemasta "Koko kylä kasvattaa?". Tilaisuudessa alustajana toimi Stakesin erikoistutkija **Maarit Alasuutari**, joka on tehnyt väitöskirjan aiheenaan "Kuka lasta kasvattaa?"*

Alasuutari kertoi aluksi tutkimuksestaan, jossa hän oli selvittänyt vanhempien ja yhteiskunnallisen kasvatuksen suhdetta vanhempien puheissa: miten vanhemmat tulkitsevat omaa vanhemmuuttaan ja yhteiskunnallisen kasvatuksen merkitystä? Yhteiskunnallisella kasvatuksella tarkoitetaan päiväkodin, koulun ja muiden ammattikasvattajien roolia lapsen kasvattamisessa.

Osaavatko vanhemmat enää kasvattaa?

Päivähoidon rooli on muuttunut niin, että nyt siitä on nyt tullut luonnollinen osa lapsen kehityksen tukemista ja ns. hyvää kasvatusta, vaikka sen alkuperäinen tarkoitus oli vapauttaa naiset työ-elämään. Kun aiemmin lapset kasvoivat ja kehittyivät "siinä ohessa, rinnalla", niin nykyisin kasvatusta ymmärretään tavoitteelliseksi tehtäväksi - projektiksi, joka edellyttää vanhemman ja muiden aikuisten aktiivista roolia ja intensiivistä suhdetta lapseen ja tämän elämään. Se tarkoittaa myös lapsen toiminnan, kehityksen ja elämäntilanteen seuraamista, sopeutuksen kasvatustoimintaa kuhunkin tilanteeseen "mielekkäällä" tavalla (esim. vauvamuskarit).

Kasvatuksen ammattilaiset ovat tehneet itsensä tarpeelliseksi sanomalla, mikä lapsen kasvatuksessa on oikein ja mikä väärin. Lisäksi se on tehnyt vanhemmat epävarmoiksi omista taidoistaan lapsen kasvatuksessa. Vanhemmat haluavat lapsilleen mahdollisimman paljon hyvää ja jakavat helposti ammattilaisten mielipiteen kasvatuskysymyksissä, asettaen myös itsensä ohjattaviksi ja opastettaviksi ammattilaisten näkökulmasta.

Tutkimuksessa tuli myös ilmi, että vanhemmat, jotka hoitavat lastaan kotona, joutuvat selittelemään syytä, miksi he eivät ole vieneet lastaan päivähoidon (miten lapsi sosiaalistuu, miten oppii ryhmässä toimimaan).

Koulua kehitettävä yhdessä

Vaikka yhteistyön merkitys ja määrä on opettajan ja vanhemman välillä viime vuosina kasvanut ja myös perus-

opetuslain henki on, että koulua kehitetään yhdessä vanhempien kanssa, vaivaa koulua vieläkin perinteinen status- ja valta-asema, joka on kynnyksenä tässä yhteistyössä. Liian usein opettajan ja vanhemman tapaaminen tarkoittaa kielteisiä uutisia lapsen koulunkäynnistä. Pispán koulun opettajat toivoivat, että vanhemmat olisivat aktiivisemmin yhteydessä kouluun, sen sijaan, että keskustelevat asioista vain keskenään. Pispán koulu on kunnostautunut myös koulukiusaamisen poiskitkennässä, puuttuen välittömästi kiusaamistapauksiin.

Maarit Alasuutari vastasi myös otsikon kysymykseen: Kyllä, koko kylä kasvattaa! Lapsen kasvatusta tapahtuu hänen elämäänsä liittyvien asioiden ja ihmisten vuorovaikutuksessa. Näitä ovat: koulu, ympäristö, suku, naapurusto, sisaret, vanhemmat, harrastukset, media, kerhot, muut läheiset lapset ja aikuiset, siis kaikki, jotka muodostavat "kylän".

"Pispán koulu on pyhä koulu"

Nätkinin Ritva kertoi, miten Pispán kadun sosiaalinen muutos näkyy tämän päivän elämässä. Pispalassa lapset vielä leikkivät luonnossa perinteisiä leikkejä. Eräs Hervannasta Pispalaan muuttanut tyttö piti Pispán koulua pyhäkouluna, koska täällä on ilmeisesti rauhallisempaa kuin Hervannassa. Pispalassa myös lasten ikähaitari on leikeissä suuri: suuret ottavat pienemmätkin mukaan leikkeihin. Paljon puhutti myös lasten arvos-televa kielenkäyttö toisistaan mm. ulko-näöllisissä kysymyksissä.

Läsnäolevat miettivät myös, miten voi tutustua toisiin vanhempiin. Vastaus kuuluu: lasten kaverit ja pispalalaisuus yhdistävät. Lisäksi - tuntien toisensa - vanhemmat pystyvät paremmin puuttumaan mm. kiusaamistapauksiin. *Virtamon Pasi* muistutti, että yhdistykset ja järjestöt voivat toimia lapsien kasvun tukemisessa, vaikkapa opettamalla heille, että yhdessä tekeminen on voimaa sekä yhteistoimintaa erilaisten ihmisten kanssa.

Koko kylä kasvattaa? –tilaisuuden järjestivät Pispán koulun vanhempainyhdistys, Kølvi-poikatyönprojekti ja Ahjolan nuorisotyö.

Lähde: Maarit Alasuutari "Kuka lasta kasvattaa?" (Gaudeamus)

Maarit Alasuutari: Kuka lasta kasvattaa?

VIRTUAALI-PISPALA.NYT!

Ihminen, toisin kuin eläin, joka elää vaistojensa varassa, elää kuvitelmiensa varassa. Kuvitelmat koskevat koko ympäröivää maailmaa, muita ihmisiä ja varsinkin omaa itseä. Ihminen on kuvitelmiensa vanki, virtuaalinen olen- to. Kuvitteellinen maailma tunkeutuu hänen elämäänsä joka tuutista, mutta se on muiden tuottama maailma. Oman ja median tuottaman maailman törmätessä ihminen hämmentyy, jopa ahdistuu. Kuitenkin jotkut, erityisesti osa nuorisosta, pärjäävät mediamaailmassa: Internetissä reippaillaan, chattaillaan, pelaillaan ja rakennellaan virtuaaliyhteisöjä. Vanhemmat seuraavat pelonsekaisella kunnioituksella lastensa katoamista bittiviidakkoon. Ei tiedetä missä mennään, ei oikein osata kysyä eikä kehdata kieltääkään.

Mikä neuvoksi?

Yllä esitetty kärjistemä ei tietystikään ole muuta kuin allekirjoittaneen kuvitelmaa. Mutta jotain perää siinä täytyy olla, koska Pispalan Kirjastotalon Tietotuvalla tuon tapaisista aatoksista alkoi kehkeytyä: VIRTUAALI-PISPALA! Se on verkkosovellus, jota rakennetaan Tietotuvan Virtuaalipajassa sekä ihmisten kodeissa/koneissa. Se toimii tosiaikaisena kohtaus- ja keskustelupaikkana sekä digi-taalisten, erityisesti multimedia-tuotteiden valmistus- ja kokoamiskeskuksena. Rakentamiseen osallistuvat eri ikäryhmät omien kiinnostustensa ja taitojensa mukaan. Toiveena on, että pispalalaisten asioiden käsittely yksinkertaisten, kotikutoisten pelien, leikkien, teemajut-teluiden jne. avulla kaventaisi sukupolvien välistä kuilua ja vähentäisi ennakkoluuloja ja pelkoja.

Millainen on Virtuaali-Pispala?

Ensinnäkin se kytetään Pispalan digitaaliseen karttaan. Toisek-sikin se animoi-daan. Tällöin to-siaikaiset liik-kumiset ja chat-kohtaukset voi-vat tapahtua virtuaalisissa paikoissa

(esim. Kirjastotalo, uimaranta, kahvila, Lauri Viidan museo jne.). Kolmanneksikin se sisältää *pelejä* ja *leikkejä*, joiden sisältö ja tapahtumapaikat ovat pispalalaisia. Pelit ja leikitideoimme kaikki yhdessä, ja ne toteutetaan niin hyvin kuin osataan. Aluksi ne ovat varmaankin yksinkertaisia ”tikku-ukko” – juttuja, mutta digimaailmalle ominaisesti niitä voi parannella vaikka loppuikänsä ja jättää vielä perinnöksi lapsille ja lapsenlapsille. Neljänneksi se on *liikkuva*. Kolmannen sukupolven multimedia-kännykät tulevat olemaan arkipäivää, joten pyrimme vastaamaan tähänkin haasteeseen. Viidenneksi se tulee *telkkariin*, nimittäin digi-TV:hen, joka on joka perheessä noin kolmen vuoden päästä. Kuudenneksi sovellus sisältää multime-

diastudion, johon kootaan ihmisten tekemiä digitaalisia hengentuotteita (koos-tuen tekstin, kuvien, animaation, äänen ja videon aineksista). Näistä tuotteista osa tulee verkkoon ja suuremmat kokonaisuudet CD- ja DVD-tallenteina Virtuaalipajan digi-taaliseen kirjastoon ihmisten lainattavaksi. Mikäli ihmisten kotikoneet tai taidot eivät riitä, he saavat opastusta Virtuaalipajalta.

Miten se onnistuu?

Virtuaali-Pispalan aikataulu on joustava – sillä ei ole loppua. Tarkoitus on muodostaa siitä pysyvä kulttuurinen rakennuspilari paikallisyhteisömme arkipäivän osaksi, rikastuttamaan ja hauskuttamaan elämää Pispalassa. Tai-

Kalle ja äitinsä Kiti Miller tutkailevat yhdessä tietokoneanimaatioiden ihmeellistä maailmaa.

toja tarvitaan ja niitä hankitaan jatkuvasti opiskellessa ja tekemällä. Järjestämme kursseja esim. Flash-ohjelmasta kiinnostuneille samoin kuin tietokoneen käytön perus- ja jatkokursseja. Ammattikorkeakoulun Taiteen ja viestinnän oppilaitos on luvannut auttaa graafisen toteutuksen osalta.

Pilottikoikeilu ja - tutkimus

Käsityksemme mukaan vastaavaa yhteisöllistä, tosiaikaista ja vuorovai-
kutteista verkkosovellusta ei ole muual-
la maailmassa! (Tämä on siis tietysti mei-
dän kuvitelmaamme.) Varmaan tästäkin
syystä Tietoyhteiskuntainstituutti (ISI)
tukee *Virtuaali-Pispala - toiminta-
tutkimus avoimena konstruktiona* -

tutkimustamme (katso lisää osoitteesta
[www.uta.fi/laitokset/ISI/hankkeet/
hanke88.html](http://www.uta.fi/laitokset/ISI/hankkeet/hanke88.html)). Sen tarkoituksena on tut-
kia sukupolvien välisiä suhteita paikal-
lisyhteisössä, erilaisia oppimis- ja yh-
teistyökokemuksia sekä mahdollisuuksia
sukupolvien välisen kommunikaati-
on parantamiseen. Samalla etsitään ja
testataan uusia tietoteknologiavälitteisiä
yh-teisötutkimusmenetelmiä.

Lapseksi jälleen

Kaikki edellä esitetty on luonnollises-
ti naurettavaa kuvittelua eikä se olekaan
tarkoitettu totisella naamalla luettavak-
si. Leikkimielellä olemme lähteneet lii-
keelle ja aiomme jatkaa samalla linjalla.
Jokainen pystyy osallistumaan omalla
panoksellaan kykyjensä ja into-

himojensa mukaan. Ideoita luulisi ole-
van jokaisella: tällä hetkellä hahmottel-
emme mm. Saunasaaren Robinsonia,
selviytymis-polkua, tietovisaa, ristosana-
tehtävää, ja vaikka mitä. Keksikää lisää!

Kaikki mukaan kuvitte-
lemaan ja
huvittelemaan!

Jos keksit jonkin idean tai sinulla on
mielipide, jokin Pispalaan liittyvä digi-
taali tuote tai haluat osallistua johon-
kin opetukseen, ota yhteyttä:

Jussi Sintonen

p. 041-5224356

jusu.si@luukku.com

PS. Virtuaali-Pispala kaipaa tunnus-
musiikkia. Ulos kellareista!

vanhempainyhdistyksellä vuosipäivä

Pispalan koulun vanhempainyhdistys
juhlitsi 10 v. synttäreitä Pispalan koululla
huhtikuun puolivälissä laulajaisten mer-
keissä. Yhdistyksen puheenjohtaja
Krisse Karima totesi avajaispuheessaan,
että ”vanhempainyhdistystä eivät tar-
vitse vanhemmat tai opettajat, vaan van-
hempainyhdistyksen toimintaa tarvitse-
vat lapset!”.

Keväisiin lauluihin johdattivat muu-
sijat *Jari Leppänen* ja *Lasse Laakso*.
Tokaluokkalaiset esittivät hauskan
hölmöläistarinan ja päätteeksi koulun
musisoiva kuudesluokka esitti ”super-
laulun” Idolsien Tuulet puhaltavat. Iloi-
sissa juhlissa oli mukana satakunta kou-
lun oppilasta ja heidän vanhempiaan ja
opettajia. Juhlissa julkistettiin uusi
koulupaita, johon kuvan oli piirtänyt 2.
luokan oppilas *Veera Hanhiniemi*. Tätä
raikaskuvioista koulupaitaa myydään
toukokuussa mm. Pispalan karnevaal-
leilla.

Yhdistyksen hallitus valitaan vuosit-
tain syyskuussa, tervetuloa mukaan toi-

mintaan! Lisää tietoja Pispalan koulun
webbisivuilta

[www.info.tampere.fi/a/pispa/
vanhyhd.htm](http://www.info.tampere.fi/a/pispa/vanh yhd.htm)
- IR

Antiikkia, antiikkia

Pispalassa Rantatie 5

Vesasen antiikki ja maalaus

Tervetuloa joka päivä puh. 040-521 5246

Pispalan Kukka ky.

Teemme kaikenlaiset sidontatyöt

Pispalan valtatie 75, p. 345 0306, 0400-332 890

Yhteisöllisyyden kai-

puu

Kaupunginostien kutistuessa nukkumalähiöiksi on Pispala säilyttänyt yhteisöllisen kaupunginosan maineensa. Täällä ihmiset vielä tuntevat ainakin osan naapureistaan ja lastensa kavereiden vanhemmista. Kai yhteenkuuluvuuden tunnekin on edelleen olemassa, vaikka se ehkä perustuukin paljolti nostalgioinnin varaan.

Paljon kuitenkin on hävinnyt. Vanhaan ei ole paluuta, eikä ehkä niin haluakaan palata. Jotain ihmisten elämästä tuntuu kuitenkin puuttuvan, yhteenkuuluvuutta kaivataan monilla tahoilla. Mielenkiintoista onkin nyt mieltä, mikä tai mitkä voisivat olla ne yhdistävät tekijät tässä ajassa tällä alueella. Tyhjästä ei yhdessä tekemisen tunnetta saa aikaiseksi.

Yhteiskunnan sirpaloituminen

Erilaiset ekoyhteisöt, nuorten kommuuniasuminen, harrastusporukat, mutta yhtäläillä uusoikeiston nousu ja yhdenmukaisuuden paineet voidaan nähdä yhteisöllisyyden kaipuun seurauksina. Jälkimmäisissä yhteisö vain perustuu toiseuden poissulkemiselle ja oman porukan yhdenmukaisuudelle. Aikaisemmin työväenluokkaisuus määritti suhteellisen tarkasti kuppikunnat. Vahva yhteenkuuluvuus rakentui joko punaisuuden ympärille tai vastareaktion sille. Nykypäivänä maailman kaksinaipaisuuden löyhtyessä, näyttäisi länsimaissa suurten kokonaisideologioiden aika olevan historiaa. Muutos tältä osin ei välttämättä ole huono. Kaiken kattavien mallien selitysvoima ei aina ole se vahvin mentäessä yksityiskohtiin tai yksilöiden todellisiin intresseihin.

Toisaalta voidaan nähdä, että yhteisöjä ja samalla myös identiteettiä määrittävä tekijä vain on vaihtunut. Jos työväenluokkaisuus tai sen vastaisuus oli ennen se, mikä jakoi ihmisiä, nyt samassa asemassa ehkä ovat globalismin ja ”talouden realiteettien” ariuet, joille puolestaan on syntynyt vastapooleja.

Ihmiset puhuvat edelleen yhteiskuntaluokista ja monet kokevat kuuluvansa johonkin luokkaan. Työtön, mitään omistamaton kokoomusnuori voi kokea edustavansa porvarillisia arvoja yhtäläillä kuin rikkaan perheen vasemmistolaisnuori kokea olevansa osa työväenluokkaa, vaikkei työtä olisi koskaan tehnytään. Vanhat nimitykset elävät, vaikkeivät konkreetia kauheasti kosketaakaan. Puhutaan yhteiskunnan sirpaloitumisesta. Kadonneet aidot yhteisöt, joissa nykyisin niin vanhakantaiselta ja

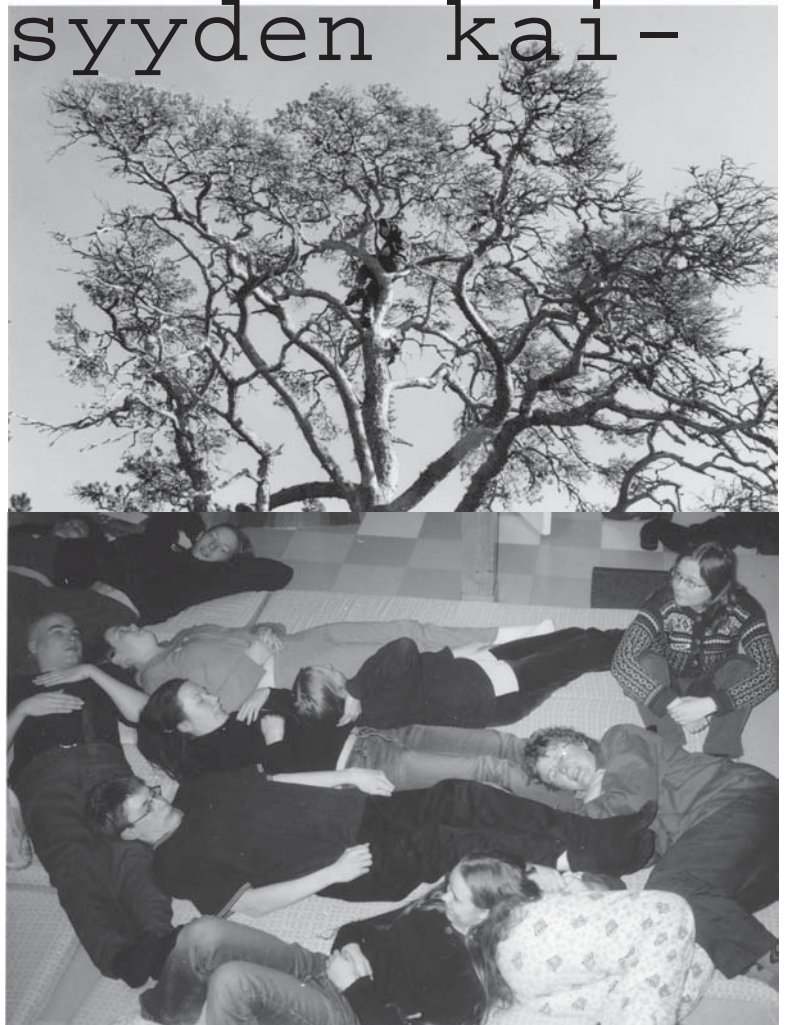
Omalla oksallaan ulottumatomissa vai yhdessä maata myöten? Ehkä jotain siltä väliltä.

epämuodikkaalta kuulostava sana solidaarisuus oli yksi merkittävimmistä yhteisöä määrittävistä tekijöistä, on yritetty korvata kevyemmällä ryhmittymillä. Individualismi on kääntynyt kehälle massaindividualismiksi: jokainen yrittää olla samalla tavalla yksilöllinen. Porukkaan halutaan kuulua ja samalla erottautua siitä.

pysymättömyyden pysyvyys

Yhteisöllisyyden kokemisessa on paljon yhteyksiä identiteetin rakentumiselle. Tällä hetkellä opettelemme elämään pysymättömyyden ja kuulumattomuuden ajatuksen kanssa. Samalla kun kipeästi kaipaamme kiinnostettua elämäämme, emme tahdo jaksaa enää uskoa sellaiseen. Rakkaus ei kestä, työt loppuvat, valtio menettää valtaansa, meidän pitää olla muuntautumiskykyisiä... Elämä käy kovin raskaaksi, jos kaikesta pitää aina selvitä omin voimin.

Taannoin Tampereen yliopistolla järjestetyssä tieteiden yössä käytiin paneelikeskustelua suomalaisten henkisestä

pahoinvoinnista ja aineellisesta hyvinvoinnista. Jokainen puhuja puolueesta tai muusta vakaumuksesta riippumatta puhui yhteisöllisyyden puolesta. *Sirpa Pietikäinen*, yksi paneelin keskustelijoista, puhui arkunkantajista, joita jokainen tarvitsee ympärilleen jo elämänsä aikana. Tärkeätä tässä ajatuksessa on myös se, että kokee itse kantavansa jonkun tai joidenkin ”arkkua”. Se, että ympärillä on turvallinen yhteisö ei vielä riitä, jos ei itse koe olevansa myös antavana ja siis tarpeellisenä osapuolena tässä yhteisössä.

Miten kaikki edellä mainittu peilautuu kaupunginosaan? Pispala on perinteisesti ollut punaista aluetta: nyt vasemmistoliiton ja kokoomuksen äänestäjiä asuu täällä lähes tarkalleen yhtä paljon. Kuppikuntia ei enää niin tarkasti ole, vaikka toki vasemmisto-oikeisto-akseli erottaa. Uuden yhteisöllisyyden pohjaa on vaikeata hahmottaa yhteiskunnan rakenteiden ja politiikan keinojen muutenkin muuttuessa. Aina yhteisön syntymiseen ja säilymiseen on kuitenkin tarvittu yhdessä kokemisen ja tekemisen tunnetta. Siispä: mikä meitä pispalalaisia yhdistää, yhdistääkö mikään? Mille pohjalle oman asuinalueen yhteisöllisyys

voisi syntyä? Mitä me enää teemme yhdessä?

Työ ei meitä yhteen rakenna

On ehkä oikeutettua sanoa, että kaikenlainen valta on siirtynyt entistä harvempien käsiin. Instanssit ja rakenteet, jotka vaikuttavat elämäämme tuntuvat usein olevan ulottumattomissa ja ylipäättään vaikeasti hahmotettavia. Voimattomuuden tunne vaikuttaa yhtään mihinkään syntyä helposti. Työn kiireeseen on helppo upota ja kokea hallitsevansa ainakin jotain osa-aluetta elämästään. Nykyisin työ on kuitenkin usein luonteeltaan ei koskaan valmiiksi tulevaa ja jollain tavalla irrallaan muusta maailmasta. Tuntuukin hurjalta, että monien ihmisten identiteetti rakentuu osittain juuri tällaisen tekemisen varaan. Edellä mainittuun yliopiston paneeliin osaa ottanutta *Claes Anderssonia* mukailakseni: monilla elämän tarkoituksiksi näyttäisi muodostuvan tuleminen hautausmaaan rikkaimmaksi.

Yhteisöllisyyden kannalta mietittäessä on kuitenkin ihan

terveellistä kyseenalaistaa työn ihannointi. Vielä ennen maailmansotia ja 1930-luvun suurta lamaa työn määrää pyrittiin kaikin keinoin vähentämään, nyt tilanne on hieman toisin. Ja kuitenkin: kuinka paljon hyvin-voinnissamme on lopulta kiinni läheisyydestä ja ns. leikittä puurtamisen sijaan?

Yksi tärkeimmistä yhteisistä asioista pispalalaisten keskuudessa varmasti on se, millaiseksi haluamme asuinympäristömme muodostuvan. Riippumatta siitä, mitä mahdollista poliittista kantaa puolamme on todennäköisesti lähes jokaisella meistä jonkinlaisia visioita ihanteellisesta asuinympäristöstä ja sellaisesta Pispalasta, missä itse haluaisi asua. PRO-Pispala hankkeen asukasilloissa näitä ajatuksia on tarkoitus sorvata yhteen. Enkä ainakaan henkilökohtaisesti laittaisi vastaan, jos useamminkin kuin kerran karnevaalissa tulisi tehtyä ympärillä asuvien ihmisten kera jotain hauskaa ilman vakavampia tavoitteita.

Jonkinlaista lopullista pysyvyyttä tai pysähtyneisyyttä yhteiskunnassa tuskin koskaan saavutetaan, eikä se nähdäkseen ole mitenkään tavoiteltavaakaan. Muu-tospyrkimys kohti parempaa voi

olla jopa universaali ideaaliyhteiskunnan määre. Että meillä tavallisilla tallaaajilla olisi tässä maailmanmenossa mahdollisuus vaikuttaa muutokseen ja samalla omaan elämäämme olisi hienoa saada ihmiset keskustelemaan yhteisistä ja erottavista asioista keskenään ilman sen suurempia paineita jostain tietystä lopputuloksesta.

Pietikäisen ajatusta arkunkantajista soveltaen: jos kokisimme tarvitsevamme toisiamme Pispalan säilyttämisessä ja kehittämässä sekä ennen kaikkea tuntuksimme voivamme vaikuttaa edes tämän maailman palan muuttamiseen, saattaisi yhteenkuuluvuuden tunne muodostuakin. Edellä mainittu saattaisi auttaa myös voimattomuuden tunteeseen ja oman elämän hallintaan.

Keskustelu yhteisöllisyydestä ja sen tarpeesta toivottavasti tulee jatkumaan tämänkin lehden palstoilla. Ajatuksia, visioita ja kokonaisia juttuja voi lähettää sähköpostitse osoitteeseen pispalalainen@tamperelainen.org tai toimittaa Pispalan kirjastotalon takaoven postilaatikkoon. Pispalalaisen syksyn numeroa odotellessa näkemyksiä voi käydä kirjoittamassa myös PRO-Pispalan ~~AK~~koiseen kirjaan kirjastotalolla ja osallistua keskustelutilaisuuksiin (niistä enemmän toisaalla lehdessä).

Kurpitsalle korjaus- rakentamisen neuvontapiste

vauhtia tartosta

Tartton kaupungintaiteilijan *Anli Tummin* kokoama valokuvanäyttely tarttolaisista puutaloista, jotka on maalattu alkuperäiseen väriasuunsa Hyvien värien kaupunki -projektissa, avataan Kurpitsatalolla 18.5. klo 18-20.

Näyttelyn avaa kulttuuritoimenjohtaja *Tuula Martikainen*, joka kertoo myös Tarton ja Tampereen välisestä ystävyyskaupunkityöstä. Näyttelyn tuonnista vastaavat *Anli Tummi*, Tarton kaupunki; *Kalli Kukk*, *Supilinn Selts* sekä *Mika Keränen*, Viron Suomen-instituutti. Näyttely on esillä 18.6. saakka Kurpitsan

aukioloaikoina (ks. Kurpitsan tiedote sivulla 16).

Pisteiden avajaiset

22.5. *Anli Tummin* näyttely on pohjustusta Kurpitsatalon maalaukselle mihin voi osallistua talkoohengessä karnevaaliviikolla. Petrooliöljymaalit on ystävällisesti lahjoittanut perinnemaalivalmistaja Uulatute Oy.

Päivien yhteydessä pidetään korjausrakentamisen neuvontapisteiden avajaiset. Piste jatkaa asukasyhdistyksen parin vuosikymmenen takaista perinnettä antaa asiantuntevaa neuvontaa vanhoja rakennuksia korjaaville. Pisteessä voi tutustua kirjalliseen materiaaliin ja Kurpitsatalon esimerkkikorjauksiin.

Neuvontapisteeltä tavoittaa kesän aikana maakuntamuseon perinnerakennusmestari *Tapani Koirasen*, arkkitehti *Pertti Kaiharin* ja rakennusrestauraointi harjoittelija *Anna-Lea Nissin*. Tarkemmat aikataulut selviävät kesän edetessä Kurpitsalta.

-VN

Huollot, auto- ja kolarikorjaukset
PISPALAN AUTOT OY
- henkilöautot - pakettiautot - Suzuki-merkkihuolto
Puh. (03) 345 0433, 0500-239 239, 0500-620 089
Sellukatu 17, Lielahti, Tampere

Olgan poika vie Ylä-Tahmelaan

1 Kirjailija **Jaakko Koivunen** kertoo Ylä-Tahmelan poikien elämästä 1930-luvulla kirjassaan "Olgan poika". Kirjailija kuvailee sattumuksia lapsen näkökulmasta

pohjois-pirkkalan poikia

Koivunen asui vuoteen 1947 Tampereella Ylä-Tahmelan alueella Pispalanharjun kupeessa. Hän halusi tallentaa muistojaan silloisista tapahtumista. Kirja on jonkinlainen kunnianosoitus lapsuudenaikaisille kavereille ja Ylä-Tahmelan silloiselle aikuisväestölle.

Aluksi Jaakko Koivunen kertoo hie-
man henkilöhistoriastaan ja koulu-
ajastaan.

- Olen syntynyt vuonna 1925. Isäni ja äitini erosivat, kun olin neljävuotias. Silloin muutimme tänne Ylä-Tahmelaan taloon, joka nyt on jo purettu. Siellä oli tietysti muitakin lapsia. Aikanaan menin sitten kansakouluun tuohon Pispalan kouluun. Jäin luokalleni ensimmäisellä luokalla.

- Kouluajastahan kaikki tietää, mitä silloin tapahtuu: kaikennäköistä urheilua ja pesäpalloa pelattiin lähinnä kesäisin tai sulana aikana. Kaksi vuotta oli alakoulua, ja sitten alkoi niin sanottu yläkoulu ja Uuno Pihlajamäki tuli opettajaksi, Koivunen kertoo.

- Koko ydinjoukkomme siellä Ylä-Tahmelassa oli niin kuin työtä tekevien puolella. Ja se on jatkunut varmasti elämämme loppuun asti. Opettaja Pihlajamäki taas oli kova suojeluskuntalainen, mitä me emme hyväksyneet ollenkaan. Mutta hän oli valtavan oikeudenmukainen mies. Me kaikki tulimme erittäin hyvin hänen kanssaan toimeen. Vaikka olimme nappuloita ja hän oli aikuinen mies, tiesimme näistä asioista yhtä ja toista. Vanhempamme olivat myös kertonneet asioita, siksi meistä oli tullut myös tällaisen aatteen vartijoita, Koivunen jatkaa.

Kaveriporukka tempai- see yhtä ja toista

- Kaveriporukka, jonka kanssa me toimmme yhdessä monet vuodet täällä

Ylä-Tahmelassa ja tietysti myöskin koulussa, oli *Malmin Jussi*, *Erlingin Pekka* ja *Kalliomäen Arne*. Tämä oli sellainen ydinjoukko. Porukassa teimme yhtä ja toista, niin kuin nuoret tekivät. Tässä kirjassa kerrotaan juuri siitä, mitä me teimme, kirjailija painottaa.

- Kirja kertoo nuoruudesta ja sen tapauksista, uimisesta, hauskanpidosta, murheista, kaiken näköisistä elämää rasittavista ja hyvittävästä teoista, Koivunen jatkaa.

Lisäksi Olgan poika kertoo muun muassa Pispalanharjun upeista maisemista, laskiämpärin tyhjennysreissuista, pyykinpesutouhuihin tympääntymisestä, naisten ihmettelemisestä ja rievien paistosta.

Jaakko-poika pelästyy pahasti

- Nyt tulee mieleen yksi tarina. Olin nuori, ehkä noin seitsemän vanha. Yksi rouva omisti tämän talon. Äitini oli aina päivällä töissä ja joskus lähti yölläkin. Hän teki kolmivuorotyötä. Kerran tämän omistajarouvan sisko oli tullut ison susikoiran kanssa sinne taloon, mitä minä taas en tiennyt.

- Kun minä kirmaisin sisäportaat ylös kovaa vauhtia, sellainen iso susikoira tuli minun perässäni. Minähän säikähdin hirveästi, varmaan poru tuli ennen kuin talon väki pääsi hätiin ja sai koiran pois siitä. Minä olin silloin yksin kotona. Ja tämä on faktaa, Jaakko Koivunen kertoo naurahtuen.

Koivunen suunnittelee kirjaansa jatko- osaakin

- Ehkä minä kerron jotakin siitä jatko-osasta. Se kirja käsittelee aika paljon Pispalan koulun käyntiä ja meidän ydinjoukon harrastuksia. Siellä on muitakin kuin tämä ydinjoukko. Me liityimme pelastusarmeijaan ja vaikutimme siellä monet vuodet. Minä olen vieläkin sielultani pelastusarmeijalainen ja hyväksyn sen järjestön. Jumalaa taas minä en hyväksy. Ne ovat kaksi eri asiaa.

- Aloimme myöskin soittaa torvia siellä. Innostuimme aika syvällisesti tähän torvimusiikkiin, koska me opettelimme

pikkuhiljaa soittamaan ja soitimme myöskin. Siitä lähtien minä olen opiskellut soittoa. Soitin trumpettia. Meillä oli jazz-porukka, tämmöinen tanssi-porukka, joka antoi rahaa silloin tällöin. Se auttoi meitä tässä mielessä. Meillä, jotka silloin menimme pelastusarmeijan torvi-soittokuntaan, harrastus jatkui koko elämän, Jaakko Koivunen jatkaa.

Olgan poika palaa Ylä-Tahmelaan

- Senhän nyt voi tähän loppuun mainita, että vuonna 1953, kun mä sain opiskeluni hoidettua, niin me lähdimme perheeni kanssa Helsinkiin. Sitten olemme vähän pyörineet ympäri Suomea ja loppujen lopuksi päädyimme Euraan, jossa me vaimoni kanssa varmaan vietämme loppuelämämme. Mutta joka tapauksessa minulla on jonkinlainen kaipuu koko ajan tänne Tampereelle, vaikka täältä melkein kaikki tutut ovat jo menneet menojaan. Kuitenkin pitää paikkansa sananlasku: kyllä aikanaan routa porsaan kotiin ajaa.

Maalaus esittää nyt jo purettua taloa Ylä-Tahmelassa. Jaakko Koivunen ja hänen äitinsä asuivat talon yläkerrassa.

- Siis sellainen tunne on koko ajan olemassa, että se lapsuus on jäänyt jollain tavalla tai ehkä se jää meille kaikille vahvasti mieleen, jos on semmoista, mistä on pitänyt. Lapsuus on jollain tavalla niin kuin äiti. Minä tarkoitan tässä koko Ylä-Tahmelaa, että se on minulle kuin toinen äiti, jonka helmaan haluaisi jatkuvasti mennä, vaikka on pitkällä pois-sa, kirjailija Koivunen sanoo lopuksi.

Kirjaa on saatavissa Pispalan kirjastolta ja tärkäläisistä sekä Euran- että Säkyän kirjakaupoista ja kirjoittajalta itseltään osoitteesta: Jaakko Koivunen, Maasilantie 29, 27500 Kauttua. Puh. 02-8652998.

-MS

Pispala ei ole lähiö, pikemminkin

Nousukauden Jussi-patsaat pispalalaisille teki-
kylä!
jörille

Suomalainen vastine Hollywoodin Oscar-patsaalle on Jussi-patsas, ja niitähän tuli viime jaossa Pispalaan pilvin pimein! Pispankadulla asuva elokuva-pariskunta kalasti Pispalaan kunnian kahdesta Jussi-patsaasta. *Mika Ripatin* käsikirjoittama ja *Johanna Vuoksenmaan* ohjaama elokuva *Nousukausi* palkittiin parhaan elokuvan ja parhaan käsikirjoit-

uksen Jussilla. Tosin patsaista ainoastaan toinen ihailee parhaillaan Pispalan maisemia, parhaan elokuvan Jussi on tuottajayhtiö *Kinotar Oy:n* palkintokaapin koristeena.

- *Nousukausi* kuvaa lähiöelämää, mutta innoittajana ei missään mielessä ole ollut Pispala. Asuinpaikkana Pispala

muistuttaa enemmänkin kylää kuin lähiötä - niin hyvässä kuin pahassa. Nousukauden lähiöelämä on sijoitettu Helsingin Jakomäkeen. Mutta Jakomäkikin on siinä itse asiassa vain kuvauspaikka. Tavoitteena oli kuvata ihmisten sosiaalista matkaa - ennakkoluuloja ja sitä, miten ne murentuvat! kerroilee parhaan käsikirjoituksen Jussi-patsaan saanut Mika Ripatti Pispalan portaiden juurella.

- Kylän ja lähiön ero on mielestäni mittasuhteissa, tavoitettavuudessa. Lähiö on paikka johon tullaan jostakin muualta, sinne joko kotiudutaan tai ei kotiuduta, mutta pääasiana on yksilölle keskeisten asioiden tavoitettavuus. Suuruus ei välttämättä ole este: aito new-yorkilainen tuntee asuvan New York -nimisessä kylässä.

- Silti en uskalla nimetä esimerkiksi Tampereelta tyypillistä lähiötä, siitä voisi saada vihat päällensä, vaikka on huomautettava, että lähiö ei ole yksinomaan kirosana. Lähiöelämä voi olla tavoiteltava vaihtoehto joillekin yksilöille. Tiedän tapauksia, joissa lähiöelämään kasvanut palaa viettämään eläkepäiviään tuttuun lähiöön, Ripatti vielä muistuttaa.

Käsikirjoitus romaanista *Suden vuosi*

- Tällä hetkellä on työn alla *Virpi Hämeen-Anttilan* viime vuonna ilmestyneen romaanin *Suden vuosi* sovittaminen elokuvakäsikirjoitukseksi. Johanna Vuoksenmaa ohjaa sen, jos Suomen Elokuvasäätiö viisaudessaan myöntää hankkeelle tuotantotukea! Tekemättömästä työstä ei muuta kannata tällä hetkellä puhua, liialla puhumisella on monta työtä pilattu, Ripatti hymähtää.

- JM

“Ollako vai eikö olla lähiö?” tuumii Pispalasta parhaan elokuvan käsikirjoituksen Jussi-patsas Mika Ripatin kourassa kuin pääkallo Hamletilla ikään.

Koirat haukkuu, PRO-Pispala kulkee

Pispalan rakennuskulttuuri-ohjelma harppoo pienin askelin kohti paremmin hoidettua kulttuuriympäristöä. PRO-Pispalan keulakuva on oman kylän kulttuuriympäristöohjelma, joka vastaa sisällöltään projektin alkuperäistä hankke- ja yhteistyösuunnitelmaa. Tavoitteena on kartoittaa asukkaiden kokemia arvoja Pispalan kulttuuriympäristöstä ja hyviä tapoja niiden hoitamiseen.

Kulttuuriympäristöohjelman laatiminen alkoi tammikussa pidetyssä asukasillassa. Pispalan kirjastotalolle kokoon-tui kolmisenkymmentä asukasta pohti-maan Pispalan kulttuuriympäristön vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Keskustelussa nousi esiin niin tarve ympäristön hoidon parantami-seen, kuin myös huoli ympäristön hoi-don vaikutuksesta kiinteistöjen arvoon.

Asukasillassa esitettiin epäily siitä, että Vanhan Rauman rakennusten suo-jelu laskee kiinteistöjen rahallista arvoa. Myös vastakkainen käsitys tuotiin julki. "Yleensä rakennussuojelu lisää raken-nusten rahallista arvoa, mutta saattaa su-pistaa ostajakuntaa", totesi Rauman kau-pungin rakennusvalvoja *Kalle Saarinen* puhelimesta asukasillan jälkeisellä vii-kolla.

Asukasillan osanottajia kirjastotalolla 17.1.2004

Saarinen haastattelee usein asuntojen potentiaalisia korjaajia ja jos vaikuttaa siltä, ettei rakennuksen arvoa ymmärretä (mikä kuulemma on harvinaista), hän pyrkii jo ennen kaupantekoa ohjaamaan väärällä asenteella liikkeellä olevat muihin kohteisiin.

Meillä lienee jotakin oppimista Raulmalaisilta?

Ovatko omistusoikeus ja oikeus hyvään ympäristöön ristiriidassa?

Pitäisikö tontinhaltijan saada halutesaan purkaa omistamansa vanha, kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus?

Mikä on naapurin oikeusturva, kun pienkerrostalon mittakaavalla rakentuva "omakotitalo" uhkaa varjostaa tontin, viedä näkymät, murentaa kulttuuriympäristön ja viedä asumiselta laadun?

Mikäli asemakaavamme yksiselitteisesti kieltäisi vanhojen rakennusten purkamisen, ei kenelläkään olisi nokaan koputtamista asian suhteen. Rakennukset pidettäisiin hyvässä kunnossa, niitä laajennettaisiin, asumismukavuuksia parannettaisiin ja tontteja lisärakennettaisiin tarvittaessa – ympäristön ehdoilla. Kiinteistöjen ja asuinalueen arvo kohoaisivat käsi kädessä kuten

esimerkiksi Turun Port Arthurissa tai Helsingin Puu-Käpylässä.

Pispalan kulttuuriympäristön suojele on kaikkien etu. Vanhojen rakennusten suojele ei vähennä rakennusoikeuksia, vaan mahdollistaa tontin lisärakentamisen alueelle tyyppilliseen, pienimit-takaavaiseen tyyliin.

Jos häviäjää pitää etsiä, on se ehkä optiomielessä grynderi, joka ei voikaan tuupata tonttiaan täyteen standardiratkaisulla. Hänkin todennäköisesti tulee olemaan tyytyväinen, jos tulevaisuuden Pispalassa asuinympäristö muodostuu perinteisiin nojaavasta ja ihmisen mittakaavaisesta rakentamisen mosaiikista.

Asukasilta 17.5.

Pispan koululla jatketaan kulttuuriympäristöohjelman laatimista 17.5. klo 18-21. Paikalle tulevat maakuntamuseon rakennustutkija *Hannele Kuitunen* esittelemään rakennusinventoinnin tilannetta ja aluearkkitehti *Taru Hurme* kertomaan uuden rakennusjärjestyksen laatimisesta. Tutkija *Helinä Koskinen* Museovirastosta kertoo yleisellä tasolla kulttuuriympäristöistä.

Kulttuuriympäristö-ohjelman tekoon voi osallistua viereisellä sivulla olevan kyse-lyyn täyttämällä tai vastata kysymyksiin osoitteessa www.pispala.fi/yhdistykset/asukasyhdistys/asysf/propispala.htm. Mikäli et raaski lehteäsi repiä, voi ajatukset tietysti piirrellä muullekin paperille. **Ohjelman tekoa tukevat ympäristöministeriö ja Pirkanmaan taidetoimikunta.**

kulttuuriympäristöohjelman Kyselylomake

Pispala on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö. Harjun vanhaa rakennuskantaa on inventoitu kolmen vuoden ajan Pirkanmaan maakuntamuseon toimesta. Inventoinnin tuloksiin voi tutustua muun muassa Pispalan kirjastotalolla ja Rajaportin saunakahvilassa. Inventoinnin tietoja voi jatkuvasti täydentää ottamalla yhteyttä rakennustutkija Hannele Kuituseen. Erityisesti museoilla toivotaan saatavan lisätietoja Pispalan muinaismuistoista.

Mikä meidän asukkaiden mielestä sitten on arvokasta kulttuuriympäristöä ja kuinka sitä tulisi hoitaa? Pispalan kulttuuriympäristöohjelman teolla on tarkoitus tuoda asukaslähtöinen ulottuvuus alueen kehittämistä koskevaan arvokeskusteluun. Kyselyn ja asukasilloissa saadun palautteen pohjalta laaditaan kaupunginvaltuustolle esitys ohjeista, joita asukkaat haluaisivat asettaa Pispalan kulttuuriympäristön hoidolle.

Miten arvioit seuraavien asioiden merkityksen Pispalan kulttuuriympäristön arvon säilymiselle? Ympäri vastauksesi 1=positiivinen vaikutus, 2=ei vaikutusta, 3=negatiivinen vaikutus.

Vanhan rakennuskannan säilyminen kokonaisuutena										1	2	
3		Vanhojen rakennusten purkaminen										1
2	3	Vanhojen rakennusten kunnostaminen										
1	2	3										
			1	2	3							
parantaminen										1	2	3
käyttö tiivistysrakentamiseen										1	2	3
Viheralueiden säilyminen avoimina viheralueina										1	2	
3										1	2	
3												

Väitteitä Pispalan rakennusinventoinnista. Oletko 1=samaa mieltä, 2=välinpitämätön asian suhteen, vaiko 3=eri mieltä?

Inventointi tukee kulttuuriarvojen säilymistä										1	2
3		Inventointi loukkaa omistusoikeutta									1
2	3	Inventointi tulisi laajentaa koskemaan kaikkia Pispalan rakennuksia									
1	2	3									
1	2	3									

Entä kuinka kulttuuriarvoja voitaisiin paremmin hoitaa?

Laatimalla purkamista ja rakentamista kontrolloiva rakennusjärjestys										1	2
3		Laatimalla uusi suojelukaava, joka koskisi sekä rakennettua, että luonnon ympäristöä									
1	2	3									
1	2	3									
	1	2	3								
			1	2	3						

Mikä on mielestäsi Pispalan kulttuuriympäristön suurin arvo?

Kuinka tätä arvoa tulisi mielestäsi hoitaa?

Mitä Pispalassa ei missään nimessä saa muuttaa?

Mikä asia Pispalassa vaatisi välitöntä muutosta?

Muuta kommentoitavaa kulttuuriympäristöohjelman tiimoilta?

Kiitos vastauksestasi!

Palautus Pispalan kirjastotalolle, K-Pikkoloon, Rajaportin saunalle tai la 22.5. Karnevaalien yhteydessä Kurpitsatalolle.

Pispalan 22.

Karnevaalit

Kurpitsatalolla
22.5.2004
(Isolahteenkatu 2)

12.00 - 12.10 Avajaispuheet

12.10 - 12.30 Alkusoitto:
Teurasjuhla

12.30 - 13.00 Korjausrakentamisen
neuvontapisteen ja Talon H
näyttelyn avajaiset.

13.00 - 13.45 Lurido

14.00 - 14.45 Cloud Farm

15.00 - 15.45 Apaja

16.00 - 16.45 Wankka Ote

12.00 - 17.00

- Kierrätystapahtuma
- Korjausneuvontaa
- Vanhempainyhdistyksen myyjäiset
- Reilun kaupan myyntipiste
- Karnevaalikeittoa con et sin carne
- Kurpitsan muita herkkuja
- Tutustuminen Kasvumaa-elokuvaleiriin

Tahmelan kentällä

17.00 - 19.00 Potkupallo-ottelu
FC Kujakollit-Pulterrieri

Kujakollin ja kaupan pihassa

asuttua ja elettyä Pispalan kirjastos-

Sa
Syyskuun puolivälistä lokakuun puoliväliin on Pispalan kirjaston näyttely-
kannakennettu mahdollisimman aito 1970-luvun pispalalainen opiskelijajä-
asunto. Sitä voi katsella ympäri vuorokauden kadulta näyteikkunan takaa.
Näyttelyllä pyritään kertomaan, millaista oli asuminen Pispalassa silloin, kun
monet nykyiset keski-ikäiset pispalalaislasten vanhemmat muuttivat nuori-
na ensimmäisen kerran asumaan Pispalaan. Näyttelyn kokoa Tietyllä tavalla

-työryhmä (Ina Jakobsson, Tuula Aho ja Osmo Sounela) ja siitä tehdään
"näyttelykatalogi" Pispalan verkkosivuille. -OS

Euroopan rakennus- perintöpäivät la 11.9.2004

Kuluvan vuoden rakennusperintöteema on Oma Koti. Viime vuotiseen
tapaan Pispalassa järjestetään avointen ovien tapahtuma, jonka aikana voi
tutustua sellaisiin rakennusperintökohteisiin, joihin ei yleensä ole avointa
pääsyä. Viime syksyn palautteen mukaan tapahtuma antoi vinkkejä ja
rohkaisi korjaamaan rakennusperintöä. Myös korjaajat, asukkaat ja järjes-
töt esittelivät syystäkin ylpeinä omia kohteitaan.

Maakuntamuseo järjestää Finlaysonin alueella Tampereen pää-
tapahtuman, johon linkitytään tekemällä työläisen "työmatka" kävelen
kotoa Pispalasta tehtaalle. Matkan varrelle sattuu useita mielenkiintoisia,
historiallisia kohteita ja tapahtumia.

Euroopan rakennusperintöpäivä Pispalassa päättyy illan Sadonkorjuu
juhliin ja Kasvumaa-elokuvafestareihin Kurpitsatalolla. Oman rakennus-
perintökohteesi esittelijäksi voit ilmoittautua numeroon 041-507 1717.

Seuraa tapahtuman tarkempaa ilmoittelua niistä tiedotusvälineistä, joi-
ta tehdään pispalalaista tiheämpään.

kirjaston näyttelyt

Pispalan kirjastoyhdistys,
17.5. - 29.5. 2004.

Anna Kirstinä, (maalauksia)
31.5. - 20.6. 2004.

Tommi Jakonen, (taidetta)
21.6. - 1.8. 2004.

Tommi Kempainen, (öljyväri-
maalauksia),
2.8. - 21.8. 2004.

Juha-Pertti Villanen, (muna!)
1.9. - 12.9. 2004

Pispalan kirjastoyhdistys,
13.9. - 23.10. 2004.

Raija Saartila, (öljyväri-
maalauksia)
25.10. - 31.10. 2004.

Sami ja Sanna, (orpojen pehmo-
lelujen näyttely)
1.11. - 27.11. 2004.

Kristiina Wallin, (käsintehtyjä
kirjoja)
29.11. - 16.12.2004

Pispalan kirjastoyhdistys,
joulumyyjäiset
17.12. - 25.12.2004

LINNAREISSU? Portsa ry. kutsuu pispalalaiset ottamaan osaa Port Arthurin kaupunginosan perinteisille katu-
markkinoille sunnuntaina 16.5. Turun ekskursion listalle mahtuvat varmaankin myös Kakola ja Turun linna.

Portsalaiset sulkevat pätjän Puutarhakatua, jonka valtaavat myyjät pistävät esille käsitöitä, pihakukkia, vaatteita sekä
kaikenlaisia vinttien ja kellareiden aarteita. Markkinoilla ei sahata silmään, mutta kylläkin naisia paloiksi. Tästä vaativasta,
joskin kivuttomasta operaatiosta vastaa Taski-taikashow - kuulemma näkemisen arvoista.

Sitovat ilmoittautumiset 12.5. klo 18 mennessä numeroon 041-507 1717. Matka järjestetään, mikäli osanottajia on vähin-
tään 17. Hinta noin 20 euroa/henki. Matkaan lähdetään Pispalasta sunnuntaina klo 9 ja paluu mäelle illalla on noin klo 18.

pispalalaisen mainoshinnat

Sivun osa/euroa	1 / 4
80	
1/1 250	1 / 8
50	
1/2 140	1/16
40	

KAMPAAMO

MATRIX

HÄME

Reija Jantunen
Pyynekintori 8, puh. 222 0140

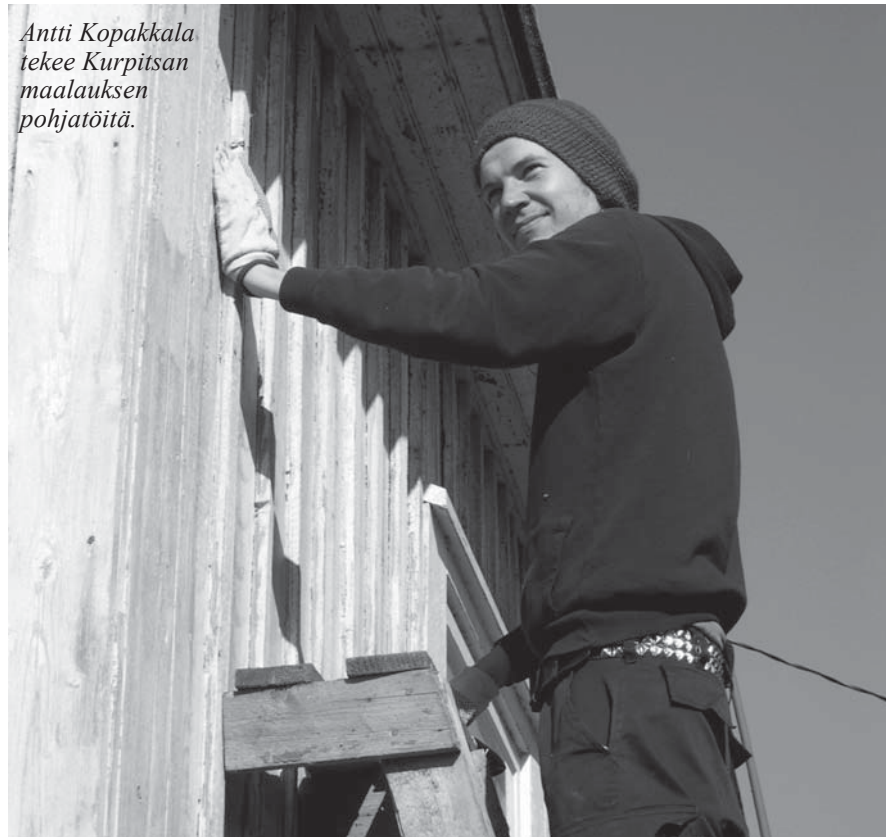
AVOINNA: ark. 9-17
la 8-13
ke suljettu

kirpputori ja käsityömyyjäiset kurpitsatalolla 8.5. klo 12.-17.00.!
(säälvaraus)

Kurpitsalta kuuluu

kevään ja kesän 2004 ohjelmaa

Antti Kopakkala tekee Kurpitsan maalauksen pohjatöitä.

↑ Tuleva kesäkausi on Kurpitsatalolla vilkas. Tämän lehden ilmestymisen aikaan talon vanhan maalipinnan raaputus ja ulkomaalaus lienevät jo täydessä käynnissä, säät tietysti tuovat mahdollisia muutoksia. Talkooväki on myös tervetullutta ahkeroimaan, kannattaa kysellä rohkeasti asiaa Kurpitsan väeltä.

Kurpitsatalo on avoinna 1.5. – 30.9. ti - pe klo 13 – 19, la 11 - 17 ja su 11 - 19, maanantaisin suljettu.

Perusasioita jatketaan vanhaan tapaan, talohan toimii seurustelu- ja lepo-paikkana. Paikan päällä voi tutustua viljelyoppaisiin ym. materiaaliin. Yhdistyksen jäsenille lainataan viljelytyökaluja tiistaista perjantaihin klo 9-19 ja viikonloppuna kahvion aukioloaikaan. Jyrsimen (tekijä mukana), oksasilppurin ja kasvikuivurin lainaus on mahdollista kaikille, mutta jäsenille edullisempaa. Venevuokrausmahdollisuus on tänäkin kesänä – yhdistyksellä on käytössä lasikuituvene ja isompikokoinen puuvene. Kierrätyskasvilava toimii edelleenkin: ota ja vie, älä maksa.

-UK

Erilaisia tapahtumia kesällä koko joukko

Pispalan perinteisten karnevaalien päivätapahtuma pidetään 22.5. tänä vuonna Kurpitsatalolla.

Tapahtuma pyörähtää käyntiin klo 12, ohjelman löydät edelliseltä aukeamalta.

24. - 28.5. klo 9-15 Kurpitsalla järjestetään Krokotiilitapahtuma päiväkotilaisille ja koululaisille. Osallistuminen edellyttää ennakoilmoittautumista joko puhelimitse 03-214 5271 tai sähköpostitse kallonenkerbo@hotmail.com

Kierroksen hinta on 30 €/ryhmä, päiväkotilapset 1€/hlö. Tarkoituksena on tutustua kasvimaihin, ja rakentaa yhteistuumin kasvein koristeltu krokotiili, joka jää kasvamaan ja sitä voi käydä katsomassa kesän aikana vaikkapa vanhempien kanssa. Jos intoa riittää, ryhmät voivat tulla syksyllä katsastamaan, miten krokotiili on kesän aikana kasvanut ja

komistunut. Myös Kasvumaa-elokuva-leirin osanottajien odotetaan dokumentoivan krokotiilin kasvua.

Toukokuun aikana avataan Kurpitsatalolla myös korjausrakentamisen neuvontapiste, asiasta tiedotetaan tarkemmin talon ilmoitustaululla.

Heinäkuun toisella viikolla Kurpitsatalon valtaa nuorille järjestettävä Kasvumaa-elokuva-leiri.

11.9. vietetään Euroopan rakennusperintöpäivää ja juhlitaan perinteistä Sadonkorjuujuhlaa. Luvassa on monenlaista ohjelmaa, ja myynissä kasvimaiden satoa sekä paikalla nautittavaksi että kotiin ostettavaksi.

Tervetuloa siis mukaan Kurpitsatalon monipuoliseen toimintaan!

-UK

Pispalan asukasyhdistys ry. ja Kurpitsaliike ry.
Pirkanmaan Kulttuurirahaston tuella järjestävät

KASVUMAA -ELOKUVALEIRIN

Tavoite: Opetella havainnoimaan omaa asuinympäristöä ja dokumentoimaan sen muuttumista elokuvan keinoin.

Kohderyhmä: 15-18 vuotiaita nuoria, mahdollisuuksien mukaan tasaväiksesti tyttöjä ja poikia. Ryhmän koko 15 henkeä.

Milloin: Tutustuminen karnevaalien yhteydessä la 22.5. Ilmoittautuminen su 23.5. klo 14. Leirin ensimmäinen osa viikolla 28 ja toinen osa ennen koulun alkua. Aikataulusta sovitaan tarkemmin osanottajien ja vetäjien kesken.

Missä: Leirin tukikohtana on Kurpitsatalo. Kuvaukset tehdään osanottajien valitsemilla julkisilla paikoilla Pispalassa.

Hinta: 30 euroa, sisältää ohjauksen, materiaalit ja ruokailut.

Leirin aikana kuvattuja lyhytfilmejä esitetään Sadonkorjuujuhlien yhteydessä pidettävillä Kasvumaa-elokuvafestareilla.

Kuvaa Pispalan kaunein, tärkein tai mieleenpainuvin paikka

vielä kun ehdit

Parhaista kuvista kootaan näyttely Pispalan kirjastolle

Kilpailu on osa PRO-Pispala-hanketta, jossa pyritään hahmottamaan pispalalaisille tärkeitä asioita Pispalassa.

Tuo kuvasi

Pispalan kirjastolle

(takaoven postilaatikoon/kirjastonhoitajalle) yhteystietojen kera elokuun loppuun mennessä

Kierrätystä karnevaaliviikolla!

Karnevaalipäivänä la 22.5. klo 12. on suuri kierrätyskirpputori Kurpitsatalolla muun ohjelman lomassa. Mikäli sinulla on nurkissasi kierrätettävää tavaraa, voit tuoda sitä Kurpitsatalolle (Isolähteenk.2) koko Karnevaaliviikon ajan (alk. ma 17.5.). Jos tarvitset kuljetusta, soita kirjastotalolle, puh.2239 654 ja jätä soittopyyntö projektin pakettiauton kuljettajalle. Tavarat noudetaan maksutta.

HUOM: Vain ehjät, toimintakuntoiset ja korkeintaan ”nojatuolin kokoiset” tavarat vastaanotetaan! Tavarat myydään kirpputoriyyppisesti pikkurahalla Kurpitsatalon remonttikassan kartuttamiseksi. Pispalan kumppanuus-projekti ja Kurpitsaliike ry. järjestävät. -VN

Vaihtelua Pispalan puu-

Asukasyhdistyksen vuonna 2001 tekemään aita-aloitteeseen saatiin vastaus kaupungin tekniseltä toimelta viime vuoden joulukuussa. Vuodelta 1983 olleet tyyppiirustukset korvataan ohjeella, jonka tavoitteena on muuttaa Pispalan katualueiden säleaidat vaihtelevammiksi, rakenteeltaan ja väritykseltään kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön paremmin soveltuviksi sekä vähemmän näkyviä peittäviksi. Aitojen metalli-tolpista siirrytään puisiin, millä pyritään parantamaan aitojen rajaamien tonttien viihtyisyyttä. Aitojen rakentamisesta on nyt olemassa kolme vaihtoehtoista mallia. Aidan materiaaliksi voi valita myrkyllisen painekyllästetyn puun sijaan lehtikuusta ja aidan voi halutesaan maalata. Lisävaihtelua aitoihin voi saada vielä teknisen toimen suunnittelijoiden kanssa neuvottelemalla. -PV

Tahmelan rantametsä saa hoitosuunnitelman

↑ Tahmelan monitoimitalossa järjestettiin tiistaina 23.3.2004 esittely- ja keskustelutilaisuus, joka on pohjana Tahmelanniemen rantametsien hoitosuunnitelman laatimiselle. Asukastilaisuudessa esitetyt mielipiteet muodostavat suunnitelman kehiksen.

Tilaisuudessa Tampereen kaupungin metsäosaston metsäsuunnittelija Anne Tuominen ja puistoyksikön suunnittelija Marjaana Tuoriniemi esittelivät Tahmelan rantapuiston hoitosuunnitelmaa. Esittelijöiden lisäksi paikalla oli yleisöä noin 40 henkeä.

Metsäosasto tekee suunnitelmat Tahmelan rantapuiston hoidosta. Kiinteistö- ja asuntolautakunta päättää toteutuksesta. Myös kaupungin ympäristönsuojeluyksiköltä ja valtion ympäristökeskuksesta pyydetään lausunnot.

Rantapuistosta löytyy harvinaisuuksiakin

Pyhäjärven rannassa sijaitseva Tahmelan rantapuiston alue käsittää noin kaksi hehtaaria A-killan eli Tahmelan monitoimitalon (Uramonkatu 9, Hirvikadun alapäässä) molemmin puolin. Rantapuistolla on useita eri merkityksiä ja tehtäviä: virkistysalue, lähimetsä, suojametsä ja eläinten, kasvien ja ihmisten elinympäristö.

Tahmelan rantapuisto on metsätyypiltään rehevän lehtomainen. Lehtipuuvaltainen puusto on ikääntynyttä ja osittain huonokuntoista. Rannassa on konkeloita ja lahoppuita. Rantapuisto on herkkä, pieni alue, jossa kasvaa rauhoitettuja kynäjalavia, harvinaisia tervaleppiä ja pihtakuusia. Lisäksi alueella kasvaa rauhoitettuja kelta- ja sinivuokkoja.

Rauhoitettuja pikkutikkoja, (jotka ovat ”vaarantuneita”), samoin kultarintoja ja harvinaistuneita mustapääkerttujakin esiintyy Tahmelan rantapuistossa. Lisäksi alueella on runsas siilikanta.

Asukastoiveita

-Tahmelan rantapuistoa, varsinkin konkeloita, tulisi harventaa ja siistiä turvallisuuden parantamiseksi. Ränsiityneitä puita pitäisi poistaa. Rantapuiston voisi kunnostaa käyttöviheralueeksi lapsille. Jo keväällä pitäisi kaataa vaarallisia tontin vieruspuita.

Ympäristöasiantuntija Kari Laamanen kertoi, että myös lahoppuita ja ränsiityneitä puita on luonnonsuojelulain mukaan jätettävä alueelle, koska Tahmelan rantapuistossa pesii rauhoitettu ja vaarantunut pikkutikka. Lisäksi alueella elää muitakin rauhoitettuja ja harvinaisia lintu-, eläin- ja kasvilajeja, jotka tarvitsevat lahoppuita.

-Tahmelan rantapuistoon olisi saattava läpinäkyvyyttä, jotta se tulisi turvallisemmaksi; siten esimerkiksi poikajoukot eivät ”pesiytyisi” puistoon ja päihdeporukat yms. häiritsevää toimintaa häviäisivät. Toisaalta rantametsä suojaataloja tuulelta.

-Pitäisi tehdä rantareitti kaupungin keskustaan saakka. Ongelmana on Varalan alue, jonka kauttakulkua aluetta hallinnoiva opetusministeriö on vastustanut.

-Varalankatu 22:n käänköpaikalta pääsee portaita pitkin alas puistoon, mutta

nämä portaat eivät ole monen ihmisen tiedossa. Voitaisiin laittaa viitoitusta puistoon pääsypaikoille. Tulisi rakentaa uimarantaa ja laituria.

- A-killan ympäristö rantoiheen on puistoa ja yhä käytössä, myös A-killalta toivoo rantaa käytettävän ja A-killan talokin on avoin. Olisi säilytettävä nykyisellään A-killan rannan laituri.

Peruslinjauksia

Yhteenvedossaan Tuoriniemi sanoi, että olemassa olevat polut riittävät, mutta olisi tehtävä selkeämmät väylät tai menopaikat rantaan, mikä on yleistä aluetta. Tuoriniemen mukaan seuraaviin toimenpiteisiin ryhdytään: syksyllä poistetaan vaaralliset puut linnusto huomioiden, jätetään maapuita jotka ovat tärkeitä eliöstölle. Tuomisen mukaan yksittäisiä puita voidaan poistaa tonttien reunoilta. Kuitenkaan ei avata näkemäsektoreita ja pääosin rantaviivan puusto jätetään eheäksi.

Suunnittelu jatkuu

Tahmelanniemen rantametsien hoitotoimenpiteitä täsmennettiin myös huhtikuun lopussa pidetyillä maastokävelyillä. Kevään ja kesän mittaan lisää suunnitelmia tulee nähtäville Pispalan kirjastolle ja niihin toivotaan kommentteja ennen kuin syksyllä ryhdytään toimenpiteisiin. Lisätietoja: metsäsuunnittelija Anne Tuominen, p. 3146 3952 tai 050-517 7053, anne.j.tuominen@tt.tampere.fi -MS

Maastokävelyn puututkimusta lasten leikkikalliolla.

MYÖS VIHREILLE.

TESTIVOITAJA

Uusi myrkytön kesärenkas.

www.vianor.com

Tampere:
Sellukatu 1, p. 010 401 3180
Hatanpään Puistokuja 23, p. 010 401 3220
Rengashotelli, Rahola
Teerivuorenkatu 9, p. 010 401 3630

Pispalan kumppanuus 2000-05

kolmannen sektorin kaupunginosakohtainen yhteisö-, työllistämis- ja tietoyhteiskunta-hanke

Projektin tavoitteena on

- Kehittää alueen yhteisöllisyyttä pitämällä yllä kansalaistaloa ym. palveluja sekä edistää yhdistysten ja muiden toimijoiden yhteistyötä
- Työllistää pitkäaikaistyöttömiä ja harjoittelijoita projektin ja yhdistysten mielekkäisiin tehtäviin, voimavaraistaa heitä mm. atk-koulutuksella sekä tukea jatkosijoittumisessa muihin töihin tai koulutukseen
- Lisätä tietoyhteiskunnan kansalaistaitoja kaikille avoimilla verkkoyhteyksillä ja atk-koulutuksella

Projektissa työskentelee n. 15-20 työllistettyä ja harjoittelijaa. Vapautuvia työpaikkoja kannattaa kysellä. Toimipaikat: Pispalan kirjastotalo, Raja-portin sauna ja Kurpitsatalo

Lisätietoa:
www.pispala.fi/kumppanuus/

Yhteystietoja:

Pispalan kumppanuus 2000-2005 -projekti
Pispalan kirjastotalo
Tahmelankatu 14, 33240 Tampere, p. 223 9654
Projektipäällikkö Veikko Niskavaara
puh: 040-7765 198
veikko.niskavaara@uta.fi

Tervetuloa Lielahden Nesteelle!

QUICK
shop

Neste Lielahden Quick Shopin tuhannen tuotteen myymälästä teet päivittäiset ruokaostokset helposti aamuvaihaisesta yömyöhään - myös sunnuntaisin. Lämpöisen nälkään tarjoamme hot dogeja mielimausteillasi, pizzoja (myös kokonaisia pannupizzoja) ja aitoa perunamuusia makkaran tai lihapullien kanssa.

Autosi voit pestä Quick Wash -pesussa pesukadullamme hellävaraisesti ja jonottamatta. Valittavanasi on kaksi vaihtoehtoa autosi likaisuuden mukaan: **Tehopesu** ja **Kevytpesu**.

Neste Lielahdi

Lielahdenkatu 2, puh. 345 2120

Avoinna: ark. klo 6.30-24, la-su klo 8-24

Pesuetu-
kortilla joka
viides pesu
veloituksetta!

NESTE

Pispalan kolarit kasaantuvat vilkkaimmille teille

Tampereen kaupungin yhdyskuntapalvelujen suunnitteluyksikön apulaisliikenneinsinööri **Jouni Sivenius** kertoo, mitkä ovat Pispalan pahimpia liikenneonnettomuuspaikkoja.

- Vuosien 2001-2003 liikenneonnettomuuskartta kertoo, että Tahmelan viertotiellä, Tahmelan kadulla, Tahmelan valtatiellä ja Kannaksenkadulla toki sattuu liikenneonnettomuuksia, mutta ne ovat sattuneet kolmen vuoden kuluessa ja ovat aika yksittäisiä peltikolareita ja muutama henkilövahinkoon johtanut onnettomuus. Kyseiset kadut eivät ole onnettomuusasteeltaan ja yleisesti katuverkkoon rinnastaen mitenkään erityisen ongelmallisia. Mutta mitä vähäliikenteisempi katu, niin lyhyt aikajakso ei ker-

ro välttämättä riskitasosta mitään, Sivenius toteaa.

Pispalassa eniten kolareita sattuu Paasikiventiellä

- Yksi peruste tähän liittyen on se, että Paasikiventiellä on paljon enemmän onnettomuuksia kuin muualla Pispalassa. Ja se ei tarkoita sitä, että Paasikiventie olisi paljon vaarallisempi vaan se tarkoittaa sitä, että siellä on liikennettä 50 000 ajoneuvoa vuorokaudessa. Jos sen riskitaso on sama kuin sellaisella tiellä, jonka ajoneuvomäärä on 5 000, niin Paasikiventiellä pitääkin olla kymmenen kertainen määrä onnettomuuksia.

- Liikenneonnettomuuskasautumat Paasikiventien liikennevalojen kohdalla viittaavat suhteellisen selkeisiin peräänajoihin. Lisäksi siellä on liikennevaloliittymissä aikamoisen mutkikkaita kaistajärjestelyjä. Liittymähän ovat sellainen kipupiste, joissa suurin osa onnettomuuksia sattuu yleensäkin, Sivenius jatkaa.

- Liikenneturvallisuuden näkökulmasta omaisuusvahinko-onnettomuudet voidaan monessa tapauksessa kuitata sillä, että peltihän on halpaa. Sehän on tärkeintä, että säästyy ihmishenkiä tai ei tulisi edes loukkaantumisia. Toisaalta tietysti, jos on paljon omaisuusvahinko-onnettomuuksia, niin on vaarana, että voisi sattua jotain pahempaa, Sivenius toteaa.

Pispalan valtatie turvallisuuks on parantunut

- Pispalan valtatie ja Nokian moottoritien risteyksen edustalla Tampereen keskustasta tultaessa ja Hesburgerin edustalla tapahtuu paljon peräänajoja. Sinäkin syynä ovat normaalia katuliittymää hieman monimutkaisemmat kaistajärjestelyt liikennevalojen kohdalla ja liikennemäärä on erittäin kova. Pispalan valtatiellä ajaa 20 000 autoa vuorokaudessa ja Nokian moottoritietä enemmän.

- Pitkin Pispalan valtatiellä, yleensä tyypillisesti liittymien läheisyydessä on näitä moottoriajoneuvojen omaisuusvahinko-onnettomuuksia. Ne ovat tyypillisesti peräänajoja ja joissain tapauksissa kylkikosketuksia, Sivenius sanoo.

- Pispalan valtatiellä reunakivien väli on kavennettu puolitoista metriä kummaltakin puolelta, koska se pyöräkaista on otettu pois. Mutta yllättävän sitkeästi julkisuudessa on väite, että sitä katua on kavennettu. Se on 7,5 metriä, siten se vastaa täysin tiehallinnon pääväyläohjeita 50 km/h:n nopeustasolla.

- Pispalan valtatie on ruuhkainen. Mutta se on ruuhkainen, vaikka sille olisi tehty mitä, ja sen välityskyky ei olisi yhtään parempi, mutta se olisi kevyelle liikenteelle huomattavasti epäviihtyisämpi. Onhan sinne tehty suojatiekorokkeita, mutta nekin ovat hyvin perusteltuja. Kevyen liikenteen onnettomuuksia oli hyvin paljon ennen Pispalan valtatiellä tehtyjä liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä. Toimenpiteiden alettua onnettomuudet ovat vähentyneet, apulaisliikenneinsinööri Sivenius sanoo lopuksi.

Liikenteessä askel eteen ja kaksi

taakse

Suomen Keskustan liikemies Kalle Väliharju päätti maaliskuussa tyynyhidasteiden rakentamisesta Ala-Pispalaan. Tahme-lan viertotielle näitä rakennetaan neljä kappaletta välille Pulkksaaren-katu-Jalajakatu ja Kannaksenkadulle yksi kappale Mälikatu ja Mooseksenmäen välille. Päätöksen mukaan hidasteet rakennetaan, mikäli "Muotialantien kokeilukohteen käyttökokeemukset osoittautuvat myönteisiksi."

hip hurraa

Tieto hidasteista varmasti ilahduttaa kaikkia aloitteiden tekijöitä. Vuoden kokemuksen perusteella voi kuitenkin todeta, että hidasteiden tulisi olla profiililtaan jyrkempiä, jotta ne erityisesti talvella toimisivat riittävän tehokkaasti. Hidasteet tulisi myös rajata puutolpilla niin, ettei niiden kiertäminen jalkakäytävien kautta ole mahdollista. Tätä tapahtuu jatkuvasti ainakin Kannaksenkadun itäpäässä.

HÄTÄINEN PÄÄTÖS

Pitkällisen valmistelun jälkeen nykyiset katusuunnitelmat hyväksyttiin vuonna 1997 ja niitä on toteutettu parin vuoden ajan. Kadun turvallisuus on parantunut ja ajoneuvojen määrä laskenut. Tämä varmaankin on ollut useimpien pispalalaisten hyvin pitkäaikainen toive. Pitää muistaa, että Pispalan valtatie on asuinkatu, jonka liikenteenvälityskyky on edelleen aivan liian korkea.

30.3. tekninen lautakunta palautti valtatie suunnitelman uudelleen valmisteltavaksi. Mitä tällä saavutettiin? Liikennenympäristön turvallisuutta lisäävä ja yksityisautoilun vähenemisen myötä myös liikenteen sujuvuutta parantava työ pantiin jäihin ja lautakunta jäi odottamaan parempaa ratkaisua. Mikä se voisi olla? Kaistojen levityskö nykyisestä ja myös rakennussuunnitelmassa esitetystä 3,75 metristä, joka on sama kuin moottoriteillä? Nyt meillä on entistä turvallisempi ja sujuvan liikennöinnin mahdollistava valtatie länsipää ja ylinopeuksiin kutsuva itäpää. Turvallisen kokonaisuuden aikanaan kypsyttämien hedelmien korjaamiseen ei lautakunnan ratkaisu anna mahdollisuutta.

Toivo elää

Tähän saakka tehdyillä parannuksilla on pyritty edistämään myös joukko liikenteen edellytyksiä. Valtatie ruuhkautumisen syytä ei tarvitse etsiä huonoista suunnitelmista, vaan tien käyttäjien päätöksistä olla siirtymättä joukko- ja kevyenliikenteen käyttäjiksi. Tämän houkuttelevuutta kieltämättä laskee osaltaan kaupungin liikennelaitoksen hinnoittelupolitiikka. Onneksi on keksitty polkupyörä ja Pispalan valtatiellä pyöräilijöille – remontin myötä ainakin osittain – turvallinen kevytvyäly. -PV

UULA PERINNEMAALIT

Puurakentamiseen ulko- ja sisäpinnoille

Uula-petrooliöljymaali

kerralla peittävä silkinhimmeä öljymaali

Perinteisellä tavalla valmistettu hengittävä ulkoseinämaali. Helpposivelteinen ja kerralla peittävä. Hyvä valonkesto. Aidot väripigmentit. Vanhenee hitaasti kulumalla. Käyttökohteet: käsittelemättömät ja aikaisemmin erilaisilla maaleilla maalatut puupinnat sekä teollisesti pohjamaalatut lautapinnat, myös rappaus- ja tasoitepinnat.

Lisätietoa tuotteistamme www.uula.fi

UULATUOTE OY

UULATUOTE OY Puh: (02) 529 5000 uula@uula.fi
32920 Kauvatsa Faksi: (02) 529 5011 www.uula.fi

KUJAKOLLI

AVOINNA

MA - TO 15 - 23
PE 15 - 01
LA 10 - 01
SU 10 - 23

TAHMELAN VIERTOTIE 2
PUH. 03-2223353

Hartwallin janon sammuttajat

oluet, siiderit, lonkerot...

Lihajalosteen "hörökset"

"Papan" kotimaista hunajaa

"Kahvi kuumaa, etelärinteen huumaa"

Africafe

Tietokilpailut keskiviikkoisin klo. 19.07

Rapulaclubit

TERVETULO A !

TAMPEREEN LIHAJALOSTE OY

Puhelin (03) 344 0264

AKVAARIOLIIKE

VIHERKALA

Avoinna: ark. klo 11-18, la klo 10-16

Puh: 03-266 4535, www.viherkala.fi

Onkiniemenkatu 2 A 4.krs, vanha Suomen Triכון
tehdasrakennus

*-n.160 lajin valikoima: mm. karppeja, ripsimonneja,
piraijoita, kirjoahvenia, monnisia...*

-edullinen hintataso

-ilmaista parkkitilaa

HAMMASLABORATORIO

MARKKU JÄRVINEN
erikoishammasteknikko

PYYNIKINTORI 8, 33320 TAMPERE. PUHELIN (03) 213 0329.

Koneistustyö

JARNIE

Kiinteistön hoito p. 0400-854 354

Rajaportin

SAUNA – KAHVILA – HIEROJA

u Suomen vanhin yleinen sauna

u puh. 222 3823

u avoinna ma 18-22

ke 18-22

pe 15-21, la 14-22

u naisten ja miesten osastot

u maksu 4,5 e, klo 17 asti 2,5 e

MAANANTAISIN KOKO ILLAN 2,5 e

u myös tilaussaunoja
puh. 040 776 5198

Saunatuotteita

u T-paitoja Rajaportti-aiheisella kuvalla (2 mallia ja väriä) 10 e

u saunapyyhkeitä: pellava-puuvillafrotee, kotimainen, iso, Rajaportti-tekstillä 30 e

u lahjakortti: 15 min hieronta, sauna ja pullakahvit 12 e

u saunan historiikkikirja "Puhhasta tuli" 13 e (myös Pikkolosta, Kahverista, Amurin Helimestä)

RAJAPORTIN KAHVILA

u avoinna sauna-aikoina

u kahvia, pullaa, olutta, virvokkeita, pikkusyötävää

u puh. 213 0117

HIERONTAHUONE "CORPUS VITALE"

u koulutettu hieroja/urheiluhieroja Jussi Willgren

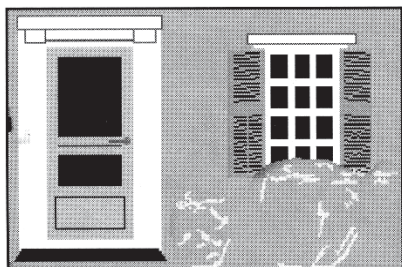
u toimii sauna-aikoina, tiluksesta muulloinkin

u ajanvaraukset
puh. 045- 673 6871

Pispalan valtatie 9 u www.rajaportinsauna.fi

Puusepäntöitä massiivipuusta

□ ovet □ ikkunat
□ portaat
lehtikuusi lankkua

POLMO OY

Arontie 6 A 3, 39310 Viljakkala

0400-622 716

bitpoint

MIKROTIETOKONEET JA OHEISLAITTEET

Pyynikintori 4-6, 33230 Tampere, p. 211 0877, fax 211 0855

<http://www.bitpoint.fi>

Pyynikintorin fysioterapia
ja hieronta

Pyynikintori 4
33230 TAMPERE
puh. (03) 222 9295

Fysioterapeutit
TIINA HEMMILÄ
MARJA-LEENA HYVÖNEN

Pyynikin näkötorni

MAANKUULU MUNKKI- KAHVILA

Avoinnna joka päivä 9-20
p. 212 3247

3. vuosituuhannen romantikko

**T i m o - O l a i
V
J a l k a n e n**
VIERAFLU- IKKUISUUTSEN
Kuvia Pispalan rannasta

2 0 0 4 n ä y t t e l y t :

Pispala:

Moreenikartano, Mäkikatu 80, 20.-24.5

Helsinki:

Galleria Uudenmaankatu 4-6, 28.5-17.6

Barcelona:

Sala Barna, San Eusebio 57, 27.11-15.12

Lisätiedot: puh. 044 3450257

www.databooks.com/timojalkanen

PISPALAN SOTTIISI

TANSSII HÄITÄ 1.-6.6.2004

Tämän tarinan sankarit ovat kymmenvuotiaita poikia: **Oskari, Arttu ja Oiva**, jotka jokaisena päivänä, paitsi kai-vattuna kesänä, kipuavat Pispalan rinnettä harjulle, iha-naan kouluun. Heillä on pari sataa kohtalotoveria, jotka kaikki saavat palkkionsa iltapäivällä, rinnettä on hieno tulla alas, pyörällä vallankin, jos saisi pyörällä käydä koulussa.

Pispalanharju neljäsluokkalaisten koulumatka valloittajat

Oskari läntee Hirvikadun päästä, Uramonkadulta Koulu ja melkein kaikkien luokkakavereiden talot näkyvät ikkunasta. Koulun on kohtuuton matka, pelkkää ylämäkeä. Siihen on varattava melkein puoli tuntia, koulun pihassa on aina tekemistä.

- Joo, linnut laulaa mutta en minä niitä kuuntele, hyräilen kävellessä, sanoo Oskari.

Oskari on syntynyt Vallikadulta, sitten Hopankadulla seitsemän vuotta ja nyt rannassa.

- Nyt meillä on Heimokallio pihassa ja iso kanto, jonka isä aikoo polttaa.

- Lumien sulaessa kuljen kickboardilla Oivalle asti Pispankadulle. Se on jätettävä siihen, kouluun ei saa tulla edes pyörällä.

Tahmelan risteuksen helppo
ylitys

Matkalla täytyy lähettää tekstiviesti *Panulle*. Vallikadun Panu on kolmannella luokalla eikä yleensä satu samaan koulumatkaan.

- Eriskummallisesta aiheesta, mutta liittyy Kultakalaan, raottaa asiaa Oskari.

Ennen koulupäivää ehdittiinkin huonekaluja vaihtelemaan

**PYYNIKINTORIN
PARTURI**

PUH. 2130 086

PYYNIKINTORI 4

Kaija Riikonen-Schumacher

ti-pe 9.00-17
la 8.30-13
kesäla sulj.

T:mi Hyhkyn huolto

Antti Antikainen

Nurmikon leikkausta, maankuor-
maus-, kaivu- ja lumitöitä AVANT

Pättiniemenkatu 17 H 23, 33270 Tampere

Puh. 045 6722 490, koti (03) 344 1136

Pispala@nic.fi

internetin verkkopelissä. Panu on kova pelimies kaikissa lajeissa.

Hirvikadun yhdessä talossa Oskari tietää olevan uimaallas, tuttuja poikia siinäkin, eri luokilla vaan. *Lassi* asuu kirjaston risteyksessä. Lassin kanssa Oskari on tehnyt vähän yhteistä kauppaakin, välitunnilla on luokassa myyty karkkiaskeja ja suklaapatukoita, joita on haettu halvalla marketeista.

Tahmelan risteys on aina vilkas. Nyt aamulla puoli yhdeksän bussille on varmaan viistoista ihmistä seisomassa, kaikki katsovat samaan suuntaan. Kirjastossa pojat käyvät usein ja kaupassa, joskus jopa aamulla. Kaupan tiskillä kerrottiin monien käyvän aamullakin karkkiostoksilla, enemmän tietysti iltapäivällä.

- Selininkadulla asuu *Tyyne*, yksi meidän kaveri, mummon ikäinen. Tyyne pitää äidin kanssa yhteistä kasvimaata uimarannan vieressä ja tuo aina karkkia. Tyyne puhuu eri tavalla, jostain hitsin kaukaa muuttanut. *Samppa* asuu kanssa Selininkadulla, ja *Martti* ja *Pyry* ja monta kaveria. Siellä on hieno piha, kesällä ainakin sairaa paljon omenia.

Liuskaa ylös, liukuen alas

Arttu haetaan mukaan pitkien portaiden alapäästä.

- Joko sää tulet? Voikko olla koulun jälkeen? Päivän ohjelma alkaa kehittyä.

Arttu on pelimiehiä vallankin tietokoneen kanssa. On jalkapallossakin kesällä, talvella Arttu on käynyt koululla perjantaisin sählyä pelaamassa. Joukko poikia, Oskari ja Oivakin, ja muutama isä pelaa vauhdikasta peliä ilman sääntöjä, jonka kolhuja sitten viikolla parannetaan. Artun isä onkin tosi pelaaja.

Pispalan portaita ei tarvitse kivuta kokonaan, alapätkä täytyy kuitenkin nousta vaikeammin liuskaa pitkin. Talvella pojat tulevat joskus Provastinkadun kautta ja laskevat repun päällä tai mahallaan portaiden viertä alas.

- Äiti sai melkein sydänkohtauksen kun näki sen kerran - mitä siinä nyt on, helppo homma, lujaa tullaan, naureskelee Oskari.

Nelosluokkalaiset vievät tilaa

Oiva kaapataan mukaan Pispankadulta. Koputeltava on lujaa ennen kuin ovi aukeaa. Oivan pikkuväli *Aapo* menee kouluun omia aikojaan. Oivan ja Aapon kanssa on käyty välillä elokuvissakin. Heillä on Elviksen levyjä, kiva piha ja portaiden risteyksessä on aina kavereita koolla. Pienin väli on *Eino*, joka juuri ja juuri osaa kävellä.

Poika- ja tyttöporukoita kulkee Pispankatua ylös. Kakkosluokkalaisten joukko vetäytyy kadun varteen. Nelosluokkalaiset tarvitsevat huomattavasti enemmän tilaa. Kun tullaan pulteraidan kohdalle Arttua ei pitele mikään, eikä Oivaakaan. Muutamalla loikalla pojat ovat ylhäällä.

- Ikinä en ole pudonnut, vakuuttaa Arttu. Ei varmaan Oivakaan, hän on hiljaisempi eikä kehuskele.

Pojat ehtivät hyvin kouluun, pihassa pelataan vielä heittopalloa, jossa lippalakilla otetaan palloja kiinni. Tyttöillä on enimmäkseen punaisia vaatteita ja pojilla sinisiä tai mustia.

- Ei tässä pihassa ongelmia ole, sanoo opettaja *Heikki Ranne*.

- Jalkapalloa ja heittopalloa pelataan ja ruutua hypätään. Talvella menee kukkulan kuningas lumipenkalla joskus niin rajuksi, että siihen on puututtava.

- Kasvo-, käsi ja jalkahoidot
- Mikrohionta
- Ultraäänipuhdistukset
- Kestovärjäykset
- Ihokarvojen poisto lämminvahalla
- Ben Nye -meikkaukset
- Kestopigmentointi
- Lahjakortit
- Tuotemyynti
- Gernétic ja Collin -ihonhoitotuotteet ja Ben Nye -meikit

TERVETULO!

Ajanvaraus p. 213 2226
Tiina Isokaski, Sky-Cidesco -
kosmetologi, meikkaaja
Pirkankatu 16, 33230 Tampere
www.kauneushoitola-afrodit.net

Maalaatko harmeja isältä pojalle? Vanha maalarimestariperinne tarjoaa turvallisen ja kestävän ratkaisun.

Myrkyttömät, luonnonmukaiset maalit, liimat, lakat, vahat yms. Nykyaikaiseen vastuulliseen kiinnitykseen ja pintojen käsittelyyn.

Meiltä voit ostaa myös erilaisia raaka-aineita ja tee se itse paketteja.

Ota yhteyttä, kysy lisää

SATEENKAARIVÄRIT OY

Nuutisarankatu 22 33900 Tampere

Puh. (03) 2652 771, 0500 815 003

www.sateenkaarivarit.fi
sateenkaarivarit@pp.inet.fi

★ ★

★ V-KUPONKI ★ LOTTO JOKERI ★ VEIKINGO ★ VAKIO-VEIKKAUS ★

★ LOTTO ★ VAKIO-VEIKKAUS ★

★ RAJAKIOSKI ★

★ VAKIO-VEIKKAUS ★

★ av. ma-la 9-23 ★ GRILLITUOTTEITA ★
★ su 10-22 ★ VEIKKAUKSEN ON LINE -PALVELUT ★
★ puh. 2144 785 ★ ELINTARVIKKEITA ★
★ HUURTEISET MUKAAN ★

★ ★

Hiukset juhlakuntoon!

Meikkaukset arkeen ja juhlaan

p. 222 8508
Pispalan valtatie 73 B
33250 Tampere

Ps. Muista kevään juhlijoita lahjakortilla!

T-OSAT OY

RENKAITA JA VANTEITA MYÖS KÄYTETTYJÄ

Runsaasti erilaisia alumiinivanteita

Pispalan valtatie 24, Tampere

Puh. (03) 2125 972

Puh. (03) 2128 300

AVOINNA ark. 9 - 18 La 10 - 14

OLETHAN JO MAISTANUT CORNETTO SOFT JÄÄTELÖN?!

PIZ GRILLIKIOSKI
Pala

PISPALAN VALTATIE 28

puh. 03/2127795

email: info@pizpala.net

MINIMARKET

Maidosta makeisiin

GRILLIHERKUT

VEIKKAUS

POSTIMERKIT

TKL-LATAUSPISTE

WESTERN UNION

<http://moneytransfer.nordic.se/fi>
NOPEA TAPA LÄHETTÄÄ RAHAA!

**SONERA LATAUSSETELIT &
EASY LIITTYMÄT**

DNA PREPAID

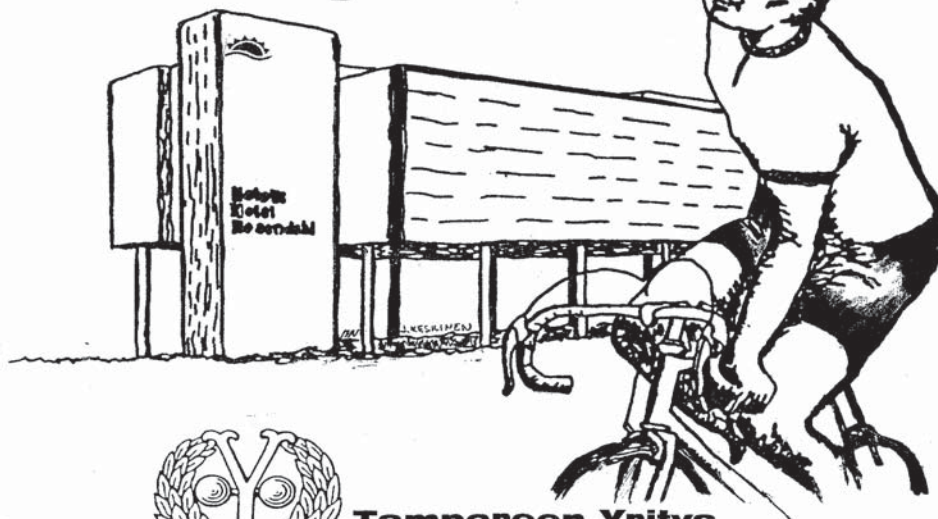
LATAUSSETELIT & LIITTYMÄT

AVOINNA JOKA PÄIVÄ 24h

kansainvälinen
24. ROSENDAHL GP

30.5.2004 Pyynikillä klo 12

B Maantiecupin
osakilpailu

**Tampereen Yritys
Pyöräilyjaosto**

